

Antonius Martinus Slomšek

MISLI

SLOMŠKOVO LETO

Letnik XI

1962

Štev 8

Registered at the
G.P.O. Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
6 Wentworth St.,
Point Piper, Sydney

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

FINŽGARI

Imamo v zalogi že tudi nadalj-
nje zvezke Finžgarjevih izbranih
spisov:

III. zvezek z raznimi novela-
mi. £ 1-0-0.

IV. zvezek z raznimi povestmi
in igro Razvalina življenja.
£ 1-0-0.

V. zvezek s slavnim romanom:
POD SVOBODNIM SONCEM
£ 1-0-0.

VI. zvezek: Povest o dekletu,
Gostač Matevž, Mirna pota in
več drugih povesti — £ 1-0-0.

Vsi zvezki v platno vezani. Za
poštino dodajte kak šiling.

Naročajte na naslov: MISLI

6 Wentworth St.
Point Piper, Sydney

TRI KNJIGE

O SLOVENCIH

1. SLOVENIA IN EUROPEAN
AFFAIRS. — Imamo jo zopet v
zalogi. Je v angleškem jeziku, da
lahko Avstralce seznani s Sloven-
ci — in tukaj rojeno slovensko
mladino. — £ 1-0-0.

2. SLOVENE MINORITY IN
CARINTHIA — Knjiga o koro-
ških Slovencih v angleščini! Sijaj-
no delo! Obsega tudi zgodovino
VSEH Slovencev. — £ 1-10-0.

3. ZGODOVINSKI ATLAS
SLOVENIJE. Imamo spet v za-
logi. — £ 2-10-0.

MISLI

MISLI

IZHAJAJO SREDI VSAKEGA

MESECA

UREDNIK SPREJEMA

PRISPEVKE DO 5. DNE

VSAKEGA MESECA

— NAJKASNEJE!

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in
razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Pripo-
ročamo.

SOCIOLOGIJA. — 3 zvezki po £ 1-0-0.
Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporoče-
no.

NA BOŽJI DLANI — Kociprov roman iz Slovenskih
goric. £ 1-0-0.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno de-
lo umrlega dr. Ahčina. Dobili smo novo zalo-
go in knjigo najtopleje priporočamo. £ 1-10-0.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Moderen
roman, spisal Zorko Šimčič, izdala Kulturna
akcija. — £ 1-0-0.

NOVA PESEM, 14 prelepih črtic Vinka Beličiča.
Oceno napisal L. Klakočar v julijski številki
MISLI. — £ 1-0-0

TRI ZAOBLJUBE — krasna Jalnova povest iz
zbirke VOZARJI. — šil. 10.

IZPODKOPANA CESTA, druga zelo priljubljena
Jalnova povest, cena: šil. 10-0.

JERČEVI GALJOTI. — Gorenjska povest Karla
Mauserja. £ 1-0-0.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stan-
ka Cajnkarija iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo
oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Ja-
kliča. £ 1-0-0.

H E P I C A, vesela povesti o gorenjski papigi, iz-
dala Slov. Kulturna Akcija — £ 1-0-0.

DANTE: P E K E L. Izdala Slov. Kulturna Ak-
cija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

LETO XI.

AUGUST, 1962.

ŠTEV. 8.

GLAD PONEKOD RUŠI BLAGOSTANJE POVSOD

Na drugem mestu v pričujoči številki je članek: I.L.O. Vprašali so ameriškega delegata pri ILO, zakaj delavstvo v Ameriki to orga-

nizacijo podpira. Njegov odgovor je vreden premisleka. — Ur.

ODKAR ZASTOPAM AMERIŠKE DELAVCE pri organizaciji ILO, me je že mnogo ljudi vprašalo, čemu naj bi ameriško delavstvo podpiralo ILO, pa še tako zares, kot vemo, da ga podpira. Sprašujejo me: Kaj pa more ILO koristiti ameriškemu delavstvu? Saj vendar vemo, da nikjer drugje na svetu delavec ne zasluži tako dobro kot v Ameriki. (Poprečna plača po \$100 na teden — ur.)

Moj odgovor je kratek:

Ameriško delavstvo ne išče pri organizaciji ILO v prvi vrsti koristi zase. Koristi, ki jih iščemo, so vključene v dobro znanem geslu organizacije ILO: **Revščina ponekod podira blagostanje povsod!** (Poverty enywhere threatens prosperity everywhere.)

V nekaj kratkih letih je pristopilo k organizaciji ILO 20 novih neodvisnih držav. Te države upirajo svoje oči na ILO, da jih vodi in jim pomaga odvreči stoletja staro breme revščine, gladu in bolezni. ILO se trudi, da jim po najboljših močeh to željo izpolni.

ILO zbira od vseh strani sveta nova odkritja in novo znanost na tehničnem polju. Ocenjuje vse nove iznajdbe in jih skuša posredovati tistim krajem, ki vsega tega še ne poznajo ali ne znajo uporabiti. Na stotine strokovnjakov, zbranih iz številnih držav, se je že posvetilo tej lepi nalogi na pobudo ILO v 60 raznih državah.

Ameriško delavsko gibanje je prepričano, da bodo vsi ti napori za dvignjenje življenjskega stan-

darda v drugih deželah prišli prav tudi nam v Ameriki. Po ovinkih bo to tudi nam v korist. Ako se bo posrečilo približno povsod odpraviti izžemanje delavstva in ljudskih množic sploh, izžemanje, ki je človeka nevredno, bodo morala načela poštenega in pravičnega ravnanja s sočlovekom tudi pri nas dokončno obveljati.

Tako skuša ameriško delavstvo imeti svojo korist od članstva v ILO, čeprav bolj po ovinkih. V tem je nekaj sebičnosti, priznamo, ni pa s tem povedano vse, kar nas veže na ILO. Je še druga misel, ki nam narekuje podpiranje ILO — in ta je brez vsake sebičnosti.

Ameriško delavstvo se zaveda, da je odpravljanje revščine po širokem svetu **najboljši boj proti komunizmu**. Zato se Amerika ne sme in noče zapirati sama vase, ne sme in noče se brezskrbno sončiti v svojem visokem blagostanju. Z vsem sreem in najboljšo voljo sodeluje v mednarodnih podvigih, da se življenjski standard po vsem svetu kolikor mogoče približa našemu.

Dokler se bo ILO stanovitno držalo svojih današnjih načel in ciljev in se potegovalo za svobodo, pravico in izboljševanje življenjskih razmer po vsem svetu — brez razlike rase, barve in narodnosti — tako dolgo bo organizirano ameriško delavstvo z vso dušo podpiralo ILO in njegove napore.

“LABOR”

SLOMŠEK ★ DUHOVNIK

P. Odilo

SLOMŠEK JE PREJEL MAŠNIŠKO POSVEČENJE 8. septembra 1824 v tedanji lavantinski stolnici pri Sv. Andražu na Koroškem. Tisto leto je posvečeval krški škof Jakob Pavlič.

Na dan posvečenja je mladi novomašnik zapisal v svoj dnevnik besede, ki so bile program za vse njegovo življenje:

"Posvečena so moja usta, naj govore le svete reči! Posvečene so moje roke, naj delajo le svete reči! Posvečene so moje oči, naj gledajo le nebeške reči! Živim, pa ne jaz, Kristus živi v meni."

Novo mašo je pel pri svojem dobrotniku, g. Prašnikarju, ki je bil tedaj župnik v Olimju. Staršev ni imel več. Na Slomu je vladala druga žena Slomškovega očeta, prava "pisana mati". Novomašni pridigar mu je bil Prašnikar. Po novi maši se je vrnil za eno leto v bogoslovje, da je dokončal študije.

Kaplan na Bizeljskem

Prvo kaplansko službo je dobil pri sv. Lovrencu na Bizeljskem. Zelo težka fara! Štiri tisoč duš je štela. Bizeljsko je bilo odnekad vinski kraj — en sam vinograd. Bizeljčani so znali obdelovati vinograde v svojih "gorcah", njihov duhovni vinograd je pa bil do skrajnosti zanemarjen. Imel je še to nesrečo, da so ga zapored "oskrbovali" janzenistični in jožefinski župniki. Tudi Slomškov župnik, Ludvik Batistik, je bil tak. Mrzel, uraden, vase zaprt. Slomšek je pozneje sam zapisal, da je moral začeti svoje duhovniško delo v eni najtežjih postojank. Škofija je to vedela. Da so ga poslali tja, je znamenje posebnega zaupanja, ki jih ni prevaralo.

Novi kaplan je brž zaslovel po vsej sotelski in spodnjesavski dolini kot odličen pridigar. Od vseh strani so vrel k njegovim pridigam. Celo s Hrvaškega. Župnik se kmalu ni smel več prikazati na leci, ker so ljudje nad njegovimi pridigami preveč godrnjali. Priložnost, da je Slomšek zaslovel kot pridigar in se kot tak še bolj razvil, so dali tudi božjepotni shodi na bližnjih Svetih Gorah ob Sotli. Rad je vodil svoje ljudi na Svete Gore, posebno dekleta, ki so bila na Bizeljskem takrat na prav slabem glasu.

Prav tako je hitro zaslovel tudi kot izvrsten spovednik. Z velikim zaupanjem so ljudje poklekali v njegovo spovednico in mu odkrivali večkrat hudo zastarele rane. Ob adventnih in postnih ne-

deljah je večkrat spovedoval od zgodnjega jutra pa še čez poldne, izvzemši pozno farno opravilo, ki je bila njegova naloga. Šele potem si je mogel privoščiti skromen obed, nato pa hitel med otroke v nedeljsko šolo. Ob dveh je moral imeti krščanski nauk z litanijami in blagoslovom. Vse to ga je dostikrat docela izčrpalo, pa vendar je bilo neredko treba še na pot k bolniku.

Pa njegova gorečnost se še ni izčrpala. Ko se je vračal od bolnika, se je rad ustavil ob kaki zidanici. Iz nje je bilo slišati hreščeče kvantarsko petje — in to ga je privabilo. Stopil je med pivece, sprejel požirek vina, nato pa rekel:

"Počakajte, dobri ljudje, naučim vas novo pesem!"

In jim je zapel res nekaj čisto novega:

Sloven'c Slovenca vabi, če se ti pit' ne gabi,
tak pridi v gorco k nam, smo dobre volje tam.
Bomó enó zapeli, da bomo vsi veseli:
vsa žalost naj neha, kjer vince je doma.
Vinograd obdel'vati, Slovenec mora znati,
kdo delal prav ne bo, naj pije le vodó.
Po pameti ga pijmo, da glave ne zgubimo.
Kdor vince prav zavživa, veselje v srce vliva,
če srce dobro ni, ga vince še skazi.

Pesem je Slomšek zložil že doma, napisano je pustil ljudem v zidanici. Šla je brž od hiše do hiše, naslednjo nedeljo so jo že povsod peli. Tudi otroci v šoli so jo že znali.

Ob drugi priliki jim je zapel tisto: En hribček bom kupil . . . Tudi ta se je brž udomačila. Enako je bilo s tretjo:

"Preljubi svet' Urban, ti dobri naš mejaš,
v goricah ti stanuješ in zlahtno grozdje imaš.
Le zori ga in medi ga, boš dal nam dober mošt.
Veselo te na hribcu vsak kmetič počasti,
okol' podobe tvoje rad brajdo naredi."

Takó je znal kaplan Slomšek. Vse se je oprijelo njegovih ljubkih pesmi, prejšnje — kvantarske — so prišle ob veljavo.

Kaplan pri Novi Cerkvi

Tak narodni vzgojitelj je ostal Slomšek vse življenje, le več izkušenj si je sproti nabiral. Lepo merico jih je že imel, ko so ga po dveh letih predstavili v Novo Cerkev pri Celju. Tu je imel vse lažje in lepše. Župnik in dekan, učeni dr. Jakomi-

ni, je bil sam poln Slomškovega duha. Svojemu kaplanu je bil očetovski prijatelj in svetovalec.

Slomšek je nadaljeval svoje delo po bizeljskem vzorcu, s šolo je imel veliko veselje, za mladino in starino je zlagal svetne in cerkvene pesmi. V pridiganju se je tako izpopolnil, da so ga hoteli slišati v mnogih župnijah blizu in daleč. Na vse strani so ga vabili in kjerkoli je bila kakšna posebna slovesnost, je moral iti za slavnostnega pridigarja.

Pri Novi Cerkvi je tudi samo dve leti ostal. In čeprav šele drugo, je bilo to tudi njegovo zadnje kaplansko mesto. Tako svetla luč ni smela ostati pod mernikom, treba jo je bilo postaviti na svetilnik.

Nadaljnje duhovniške službe

V sporazumu dveh škofov, krškega in lavantinskega, so Slomška poklicali v Celovec in mu poverili nalogo duhovnega voditelja ondotnih bogoslovcev. Res bi ne bilo lahko najti primernejšega moža za tako službo. Slomšek si je v štirih letih kaplanovanja pridobil globok vpogled v ljudsko dušo, pa tudi v duše duhovnikov, da je mogel vzga-

jati bodoče duhovnike v dobre delavce Gospodove. V tej službi je ostal devet let. Koliko je storil v tem času tudi za slovensko stvar, smo že navedli v prejšnjih MISLIH. Svojim bogoslovcem je bil pravi oče, vsemu Korotanu goreč pobudnik za vse dobro in lepo.

Iz Celovca so ga po devetletnem delovanju postavili za nadžupnika in dekana v Vuzenici ob Dravi. Ostal je tam šest let. Bil je vzoren dušni pastir, pa večji in večji narodni delavec in to zdaj že za vso Slovenijo. Če omenimo samo njegovo knjigo "Blaže in Nežica", ki jo je sestavil v Vuzenici, je za našo trditev dovolj dokaza.

Iz Vuzenice je šel za kanonika v nadzornika vseh šol v škofiji k Sv. Andražu. Kanonikoval je pa samo dve leti, pa so ga poslali za opata in župnika v starodavno Celje. Komaj je nastopil novo službo, je umrl lavantinski škof Kutnar, njegov predstojnik. Nihče se ni čudil, vsem je zaigralo srce, ko se je razlegel glas: Slomšek bo njego naslednik!

Tako je imelo Celje novega opata le nekaj tednov. Dne 15. junija 1846 je odšel, da zasede škofijsko stolico pri Sv. Andražu.

Ponikva — Slomškova rojstna župnija

ROMANJE v FLEMINGTON!

V NEDELJO 26. AVGUSTA. OGLAS STRAN 250.

Božji tipka

★ ČE KDO MELBOURNSEKIH BRALCEV dobi MISLI že 15. avgusta, je lepo v povabljen na večerno mašo k nam v Kew. Bo ob pol osmih. Po maši pa bom v obednici pokazal svetovnoznani španski film "Marcelino", ki je pred nekaj leti dobil nagrado.

★ V našem koncu Avstralije so se poročili sledeči pari: Dne 14. julija sta prišla iz "Gippslanda (Dalmore) k Mariji Pomagaj Anton Medved in Ivanka Karničnik ter pred njenim oltarjem rekla svoj "hočem!" Tone je bil rojen v Brežicah, nevesta pa pri Sv. Danijelu na Štajerskem. — Isti dan sta se pri Sv. Moniki v Moonee Ponds poročila Janez Šmit in Marija Trošt. Janez je iz brusniške fare na Dolenjskem, nevesta pa je bila krščena pri Sv. Primožu na Pohorju. — Pri Sv. Janezu v Clifton Hillu je bila ta dan poroka Dragutina Horvata in Marije Bohar. Prvi je hrvaškega rodu iz Murskega Središta, Marija pa je iz Cepincev v Prekmurju. — Dne 28. julija se bile poleg ene hrvaške poroke štiri slovenske: Pri Mariji Pomagaj v našem hostelu sta se srečala Bogomir Krševan (doma iz Preserja, župnija Rihenberg) in njegova avstralska nevesta Lesley Jean Johnstone. Mirko je od svojega prihoda v Avstralijo živel v našem hostelu in je seveda pred poroko moral dati za "fantovščino". Drugače bi mu fantje zablokirali pot v kapelo. Mirku želim v imenu vseh v naši hiši obilo sreče! — Pri Sv. Ignaciju v Richmondu sta se ta dan vzela Franc Smrdelj in Štefanija Bajšič. Ženin je doma iz Knežaka, nevesta pa iz Kresnice, župnija št. Ilj v Slov. goricah. V isti cerkvi je bila tudi poroka Franca Hudina in Štefanije Novak. France je iz župnije Sv. Peter pod Svetimi gorami pri Brežicah, nevesta pa je hrvaškega rodu z Male Subotice. — V. Footscrayu je ta dan rekel "da!" pred oltarjem cerkve sv. Monike Franc Žerovnik in sicer avstralski nevesti Lynne Margaret Marshall. France je doma iz Hruševe, župnija Dobrova pri Ljubljani. — Dne 4. avgusta smo imeli slovensko poroko v Marijini cerkvi v Thornbury: ženin je bil Drago Slavec, doma

iz Bača, nevesta pa Kristina Kalister, doma iz Juršč, oba pa iz župnije Knežak.

Vsem parom vse dobro na novo življenjsko pot! — To pot je Knežak kar trikrat zastopani. Skoraj vsak mesec pride na vrsto. Pravijo, da v Knežaku skoraj ni hiše, da bi ne imela vsaj enega člana v Avstraliji.

★ Kadar koli imam slovenske obiske, si ogledujejo naš stenski zemljevid, krasno delo slikarja Franceta Benka. Seveda vsakdo išče svoj rojstni kraj. Kar slabe volje je, če ga ne najde. Razumljivo, da vsakega kraja ni bilo mogoče spraviti na steno, posebno ne, ko ima zemljevid toliko slik raznih slovenskih zanimivosti. Nedavno mi je fant, doma iz Krškega, razočaran povedal: "Moj rojstni kraj tudi ni našel mesta na vašem zemljevidu..." Seveda ni Krškega na steni, ker je moral dati mesto slovenskemu kozolcu. Razočaranje sem fantu ublažil z odgovorom: "Kdo je rekel, da ni Krškega na zemljevidu? Kar zmeči snope iz kozolca, ki ga zakrivajo, pa boš videl svoj rojstni kraj!" Tako sem ga potolažil in spravil v dobro voljo.

★ H krstu so ta mesec prinesle sledeče slovenske družine: Dne 7. julija je bila pri Mariji Pomagaj v našem hostelu krščena Loretta Rozalija, hčerka Stojana Zorzuta in Flore r. Abram iz Glenroya, dne 14. julija pa Francek, prvorojenec Franca Varga in Helene r. Pichur iz Broadmeadowsa. Ta dan je v naši kapelici zajokala tudi Marinka, hčerka Franka Franciča in Agate r. Srša. — V Adelaidi se je nasmejela družinska sreča Antonu Tušku in Adriani r. Raffaelli: dne 21. julija smo v cerkvi Kristusa Kralja krstili Janette Adriano. Naslednji dan smo v isti cerkvi v Lockleys krstili Slavka, prvorojenca Marjana Jenka in Ivanke r. Ivančič. — Kot zadnji krst naj omenim Nikolaja, ki so ga dne 4. avgusta prinesli iz Richmonda k naši Mariji Pomagaj. Je sinko Franja Briševaca in Marije r. Juraja.

Vsem družinam izrekam čestitke! Božji blagoslov nad vsemi!

★ Med vrste adelaidskih Slovencev je posegla smrtna roka in nepričakovano utrgala komaj razcveli cvet: dne 26. junija je odšla k Bogu komaj 22letna Lavrenčičeva Elka, žrtev zahrbtni bolezni leukemije. Rojena je bila dne 2. aprila 1940 v Logju pri Kobaridu. V Avstralijo je dospela 1955. z materjo in bratom. Vse tri je poklical oče Karol, ki je emigriral s hčerko Ljudmilo že prej. Ko se jim je pridružil še sin France iz Argentine, je bila Lavrenčičeva družinica spet skupaj. Žal, ne za dolgo: očeta smo pokopali dne 5. januarja lanskega leta, letos pa nas je tako nenadno zapustila Elka.

Dne 28. junija ob enajsti uri je bila za pokoj njene duše maša zadušnica v cerkvi Srca Jezusovega v Hindmarshu, kjer imamo vsaka dva meseca slovensko mašo. Ob tretji uri popoldne pa so pokojničino truplo pokopali na Dudley Park Cemetery. Veliko število prisotnih Slovencev je pokazalo, da je Lavrenčičeva družina med adelaidskimi rojaki zelo znana in spoštovana. Naj ji bo tudi v MISLIH izrečeno iskreno sožalje ob nenadni in boleči izgubi!

Lavrenčičeva mama Amalija me je ob zadnjem obisku naprosila, naj se v njenem imenu in v imenu vse žalujoče družine iskreno zahvalim v MISLIH vsem, ki so izrekli ustno ali pismeno svoje sožalje, spremili Elko na zadnji poti in posuli grob s cvetjem. Naj vsem Bog stotero poplača!

★ Ker je 8. septembra praznik Marijinega rojstva, bomo imeli naslednji dan, v nedeljo 9. septembra zvečer ob pol osmih pri Mariji Pomagaj v hostelu pete litanijske z blagoslovom. Vsi vljudno vabljeni!

Zahvaljujem se vsem botrom in botricam, ki so mi z darovi omogočili plačati račun za krstni kamen avstralskih Brezij. Že kar precej otrok je nad njim oblila krstna voda.

★ Na prihodnjem prosvetnem večeru po slovenski maši na tretjo nedeljo v avgustu (dne 19. avgusta) se bomo spomnili smrti našega velikega pisatelja Franca Saleškega Finžgarja. Žalno komemoracijo bo organiziral Slovenski klub. — Ti naši prosvetni večeri so v dvoranici pod samostanom. **Želel bi samo, da bi se rojaki po končani sveti maši vselej takoj premaknili izpred cerkve v dvorano** in s tem omogočili takojšnji začetek. Dvoranica je večkrat zasedena takoj po našem odhodu. Točen začetek nam bi prihranil najmanj četrte ure.

★ Antonu Brnetu se je pri zbirki za nagrobni spomenik Rudiju Stembergerju pridružil Alojz Poklar iz Adelaide z darom štirih funtov. V pismu je napisal: "Res bi bilo lepo, če bi se vsi pokojnikovi prijatelji in vaščani pridružili nameri in vsak po svojih močeh pomagali. **Saj nas je precej veliko število Podgrajcev v Avstraliji . . .**" Bog daj, da bi te vrstice našle več odziva kot moje! Alojzu pa za poslani dar iskrena zahvala!

Ob rakvi Lavrenčičeve Elke

Z Vseh Vetrov

"BOLJŠAJA SOVJETSKAJA" ENCIKLOPEDIJA, ki je izšla v teku desetih let v 51 zvezkih, seveda ni prijateljica ne vere ne Cerkve. Čudno pa je, kako more papeža Pija XII. in tovariša Tita v eni sapi obtožiti hudih reči. Piše namreč: Pij XII. je med drugo svetovno vojno pomagal bloku fašističnih držav. Popolnoma je odobril razbojniške namene hitlerjancev in sodeloval s fašistično kliko Tita in anglo-ameriških imperialistov. — Res ne vemo, kateri od obeh je s to ugotovitvijo bolj počešen. Trditev sama na sebi pa drži prav toliko, kot druga trditev Enciklopedije, ki se glasi: Češčenje Matere božje je služilo Cerkvi v to, da je preprečila boj kmetov zoper posestnike. — Sploh je Enciklopedija polna "čiste znanstvenosti" od prve do zadnje strani.

"DRUŽABNA PRAVDA" je organizacija slovenskih socialnih delavcev v Buenos Airesu. Namen je, da se Slovenci tudi v emigraciji seznanjajo z napredkom socialnega vprašanja in zlasti poznajo socialne neuke katoliške Cerkve. Organizacija ima vsako leto svoj občni zbor na praznik sv. Jožefa delavca 1. maja. Na letošnjem občnem zboru je bilo med drugim povedano, da sta člana organizacije, profesorja Gnidovec in Lenček, poslovenila najnovejšo socialno okrožnico **MATER & MAGISTRA** ter jo poslala v Rim v natisk v vatiškanski tiskarni. Organizacija tudi izdaja štirikrat na leto svoje glasilo z istim imenom: **"Družabna Pravda"**. Tiska se v 650 zvodih in gre med slovenske izseljence po vsem svetu. Na žalost se mora boriti z velikimi finančnimi težavami.

"SOCIALNI DAN", letos že deseti, ki ga vsako leto prireja Družabna Pravda, je nepovedan za nedeljo 12. avgusta v Buenos Airesu. Na programu je vprašanje: Stari in mladi, ki ga naj obravnavajo. Napovedana so tri predavanja. Dr. Ign. Lenček: Staro in novo. Ruda Jurčec: Borba med stari in mladimi. Marko Kremžar: Naše razmere v izseljenstvu.

ZLATO MAŠO je slavil dne 15. julija v Clevelandu msgr. Matija Škrbec, bivši tržiški in nazadnje kranjski župnik, ki je bil poleg strogo dušnopastirskega dela splošno znan tudi kot socialni in karitativni delavec. Odkar živi kot begunec v Ameriki, je napisal več knjižic o strahotah v času komunistične revolucije v Sloveniji pod naslovom: Rdeča zver, pijana krvi.

O ODNOSIH MED SOVJETIJO IN TITOVI-NO je Hruščev izjavil v Varni na Bolgarskem: "Nekoč so bili naši odnosi z Jugoslavijo napeti. Sedaj so normalni. Moram reči, da celo dobri. Naši pogledi na mnoge mednarodne probleme in na vprašanje utrditve miru so isti".

ŠKOFJE V ARGENTINI so izdali skupno poslanico Argentincem, v kateri skušajo dati svojim ljudem primerne smernice za pomiritev razburkanih javnih zadev v deželi. Pozivljejo Argentinec k slogi in medsebojni ljubezni. Delodajalce rotijo, naj že vendar enkrat sprevidijo, da imajo tudi delovci pravico do človeško vrednega življenja. Naj se torej zadovolje z manjšim dobičkom pri svojih podjetjih in dajo delavcem pošteno plačo. Delavce opominjajo, naj se v boju za doseg svojih pravic ne poslužujejo nasilja in z vestnim delom naj pospešujejo materialni blagor svoje domovine.

NUNE ALI REDOVNE SESTRE se množijo tudi v današnjem "nevernem" svetu. Čeprav je vse polno posvetnih mikavnosti in lahkožive posvetnosti med sedanjo mladino, ni štela Cerkev še nikoli toliko Bogu posvečenih devic kot dandanes. Nič manj kot 1430 raznih redov in kongregacij za ženske lahko naštejemo. Vse skupaj imajo blizu enega milijona članic. Po večini so nune precej visoko šolane in bi z lahkoto našle zaposlitev v svetnih službah, pa tudi moža bi jim ne bilo težko najti. Vendar se odpovedo vsemu, gredo v samostan in se posvetijo delu v čast božjo in blagor bližnjega. Včasih slišimo obupavanje nad današnjo mladino, pa tudi nad bodočnostjo vere, ki da izgublja tla vsepovsod. Seveda je tudi to do neke mere res, toda drugod je tako živa in globoka, da se ni treba prav nič bati in gledati, kdaj bo zadnji vernik izginil iz človeške družbe.

MSGR. JOHN OMAN v Clevelandu, ki nam je znan poleg drugega tudi kot dolgoleten gostitelj škofa Rožmana v begunstvu, se je odpovedal župniji sv. Lovrenca in šel v pokoj. Župnijo sv. Lovrenca je vodil skoraj 50 let. Zdaj se je naselil pri sv. Štefanu v Minnesoti, kjer se je rodil. Prav tam je užival svoj pokoj tudi škof Trobec, ki je Omana posvetil v duhovnika. Faro sv. Lovrenca je pa prevzel clevelandski rojak Rev. Francis Baraga.

Dalje str. 245

Misli, August, 1962

SVETOVNI PARLAMENT

MEDNARODNEGA DELAVSTVA

I.L.O. KRAJŠE ILO — je označba za mednarodno delavsko organizacijo. Kratica pomeni: International Labour Organization. V prvi polovici letošnjega julija je organizacija zborovala v Genévi, Švica. Tako se zbirajo vsako leto na skupno zborovanje že skozi zadnjih 46 let.

Letos je poslalo na zborovanje precej nad tisoč zastopnikov več kot 100 držav iz vsega sveta. Že samo to pove, da je ta organizacija nekaj velikega in pomembnega. Močno zanimivo je tudi, kako so posamezne delegacije iz držav članic sestavljene. Pričakovali bi morda, da so vsi ti poslanci le tovarniški delavci ali vsaj odborniki raznih unij. Pa ni tako.

Vsaka delegacija je sestavljena iz zastopnikov vlade dotične dežele, iz zastopnikov delodajalcev in zastopnikov organiziranega delavstva. V bratskem sporazumu sede skupaj predstavniki treh organov svoje dežele in se posvetujejo o skupnih zadevah. To je gotovo zelo velik korak naprej, saj so nam še dobro v spominu časi, ko se je bil hud boj med vladami in delavstvom, med delavstvom in kapitalom, pa tudi med vladami in kapitalom. Poravnave z dogovori so bile komaj mogoče, sila je morala poseči vmes, da se kaj dogle. In kdo je v tistih časih mislil na kako mednarodno skupno posvetovanje, razen seveda — komunistov in drugih marksistov. Dandanašnji delavski parlament ne vodijo načela marksistov, saj je ILO vse prej kot komunistična reč.

Nameni in cilji

O kakšnih zadevah razpravlja ILO na svojih zborovanjih, kakšni so cilji, ki jih zasleduje svetovni delavski parlament?

Gre mu za to, da se po vsem svetu uveljavi socialna pravičnost za ljudske skupnosti in poedinke v njih. Svet se razvija, neprestano nastajajo novi problemi. In svet je vedno bolj ena sama enota. Noben del sveta se ne more več zapirati sam vase in žvižgati na dogajanja onstran mej. Prav tako je treba misliti o medsebojnih odnosih raznih stanov doma in drugod — blagor enim je odvisen od blagra drugih, tudi delavski stan ali "razred" ne more le nase misliti. Madebojna povezanost vseh stanov in poklicev je danes tako nuj-

na, da je postala že stvar, ki je sama po sebi umevna in je ni treba šele dokazovati.

V tem duhu se sestaja svetovni delavski parlament. Izraz "delavski" ne pomeni več le tovarniškega delavstva. Kakoršno koli delo, da je le človeku in človeški družbi koristno, spada pod ta naslov.

Več ali manj vsako leto razpravlja parlament ILO o zadevah, kot so: primerna mezda, število tedenskih ur, zaposlitev mladostnikov, žensko delo, socialno zavarovanje, odškodnine, penzije in še polno takih vprašanj. Zaključki, ki jih napravi parlament po pregledu obstoječih dejstev in resnih razpravah, naj bi upoštevale vse delavske organizacije po svetu, vsi delodajalci, vse državne vlade.

Na letošnjem zborovanju so posvetili posebno pozornost dejstvu, da je na svetu vedno več starih ljudi. Kakšno stališče naj pridobitna javnost zavzame napram njim? Do katerega leta naj bodo zaposleni skupaj z mlajšimi? Kako naj bo preskrbljeno zanje, ko so končno upokojeni?

Ni več prav, da bi vsaka država po svoje urejevala taka vprašanja. Tudi vprašanje starostnikov je danes mednarodna zadeva in to nič manj kot je mednarodna zadeva politična svoboda in prosperiteta ljudskih množic v na novo nastalih državah v Afriki in drugod.

Parlament organizacije ILO gotovo zasluži, da se seznani z njegovim delom in njegovimi cilji brez izjeme vsak, k noče, da bi se o njem reklo: Ne vidi nič, ne sliši nič, kot bil bi mrtva stvar!

KDO JIM LAHKO POVE?

Alojzij Tominc, doma iz Črnega vrha nad Idrijo, okoli 40 let, je imel nekoč naslov: P.O. Bendor, via Orbst, Vic. Že dolgo se ni oglasil svoji stari in bolni materi. Ubožico silno skrbi, kaj je je z njim. O tem nam piše dr. Franc Močnik iz Gorice. Kdor ve zanj, naj mu pove!

Slavko Krebelj, okoli 30 let star, kakih šest let v Avstraliji, doma iz Ostrožnega vrha, Slov. Primorje, je baje nekje v NSW. Domov se že dolgo ni oglasil. Njegova sosedka od tam piše, naj mu kdo pove, da mu je pred nekaj tedni na domu umrla mati.

Mitja Kušar, nekje v Sydneyu, se že dolgo ni oglasil materi v Ljubljani. Piše sama in prosi, naj mu kdo pove, da težko čaka njegovega pisma.

Picla dva meseca do vesoljnega zbora

KAR HITRO BO TU TISTI DAN V OKTOBRU, ko bo papež Janez XXIII. v Rimu slovesno odprl že več let napovedani vesoljni cerkveni zbor ali koncil. To bo v četrtek 11. oktobra. Ob papežu bodo zbrani vsi kardinali in na tisoče škofov ter drugih cerkvenih predstavnikov iz vsega sveta. Mora pač biti nekaj posebnega, da se je sv. Oče odločil za sklicanje takega velikega zborovanja.

Nekaj posebnega je že v tem, da je komaj še kdo med živ, ki pomni, kdaj se je nekaj podobnega vršilo. Od takrat je namreč poteklo že 92 let. Vršil se je tedaj. 1. vatikanski cerkveni zbor. Bil je primeroma kratek, ker je med njegovim zasedanjem italijanska kraljeva vojska zasedla Rim in napravila konec dotedanji papeževi državi.

Vesoljni cerkveni zbor je skupščina škofov, čeprav morda ne popolnoma vseh, ki pod papeževim vodstvom razpravlja o zadevah krščanstva po vesoljnem svetu. Včasih gre za točno pojasnitev in določitev verskih resnic, včasih samo za zadeve discipline in ureditve krščanskega življenja. Navadno pa tudi za oboje skupaj.

Zakaj je tak zbor potreben dandanes?

Ko je sedanji sv. Oče napovedal ta cerkveni zbor, je s tem vzbudil splošno pozornost. Velika večina katoliškega in tudi nekatoliškega sveta je napoved navdušeno pozdravila, bili so pa tudi glasovi, ki so dejali: Čemu je to potrebno, ko bodo z zadevo veliki stroški? Saj je zdaj splošno sprejeta verska resnica, da ima papež sam vso oblast, če je treba podati kako nezmotno izjavo glede vere in morale — ves katoliški svet je sprejme brez ugovora in brez — velikih stroškov . . .

To je že res in popolnoma drži. Na drugi strani pa moramo vedeti, da je papeževa nezmotljivost omejena samo na strogo verske in moralne resnice, od Boga razodete. Kadar gre za drugačne cerkvene zadeve, ki se tičejo izvajanja v vsakdanjem življenju Cerkve, se papež lahko zmoti. In to prav tako lahko, kot se lahko zmoti tudi vsak drug posamezen škof. Vzemimo primer. Če bi papež zapovedal, da moramo božič praznovati v južnih krajih 25. junija, ko imamo "zimo", namesto 25. decembra, ko je poletje, bi to ne bila nobena verska resnica. Tudi če bi cerkveni koledar preuredili po taki zapovedi, bi nastalo toliko zmešnjav, di bi po pravici rekli: papež se je zmotil. In bi moral on sam ali kak njegov naslednik tak ukaz spet preklicati.

Kolikor moremo razvideti, na tem vesoljnem zboru ne bo šlo za kako posebno ugotavljanje verskih resnic ali krivoverstev. Z drugo besedo: ne bodo se obravnavale verske dogme, ki bi jih papež lahko sam nezmotno razglasil in to brez širokopoteznega posvetovanja s škofi. Ker pa Cerkve živi s svetom in v svetu, nastane zlasti v današnjem hitrem razvoju sveta polno drugih vprašanj in problemov, ki se tičejo odnosov posameznih škofij do papeža, širjenja vere med pogani, bogoslužja, vere in politike, duhovščine in svetnih vernikov — sploh discipline in verskih zadevah katoliškega življenja.

Končno bi lahko rekli: Tudi v teh rečeh je papež glava Cerkve, naj kar odloči, pa bomo poslušali in ubogali. Drži. Vendar je veliko bolj primerno in papež sam uvideva, da se take zadeve mnogo lepše uredijo, če dobe škofje iz vsega sveta priložnost, da se skupno s papežem posvetujejo in napravijo zaključke, ki so primerni za vesoljni katoliški svet.

Ko je govor o letošnjem vesoljnem zboru, se poleg drugih njegovih namenov močno poudarja misel na zedinjenje razcepljenih krščanskih cerkva. Priznati je terba, da je ta misel v zvezi s sklicanjem zbora prišla najprej iz papeževih ust. Odmev od skoraj povsod je bil nepričakovano ugoden. Nedavno je celo tak mož kot g. Callwell, kandidat A.L.P. za zveznega predsednika v Avstraliji, javno izrekel, da je najnujnejša potreba

današnjega sveta — ujedinjeno krščanstvo. Take izjave so gotovo posledica papeževe pobude, ki je vzbudila vsepovsod globoko zanimanje in razmišljanje. Težko je reči, koliko otipljivega uspeha bo imel vesoljni zbor v tem pogledu. Toda že sam oživiljen splošen občutek, da je razcepljeno krščanstvo strahotna spotika za današnji svet, je nekaj zelo zdravega.

Ali naj se zanimamo?

Oči vsega sveta bodo med koncilom obrnjene v Rim. Prav tako ušesa. Na žalost je še vedno res, da je katoličanstvo samo manjšina — in celo majhna manjšina — v številu svetovnega prebivalstva. Vendar toliko pomembna, da njena dejavnost

odmeva vsepovsod. Drugoverci in brezverci se bodo zanimali za koncil, katoličani vsega sveta bodo s srcem in dušo v Rimu, jasno je, da slovenski katoličani ne bomo zaostajali. Vsak od nas bo kot katoličan osebno zastopan po odposlancih svoje škofije, pa tudi kot Slovenci bomo dobro zastopani. V vseh pripravljanih odborih imamo tudi slovenske predstavnike. Seveda se bomo zanimali.

V zanimanju za koncil si bomo razširili obzorje. Spoznali bomo bolj živo, kako bogata in mnogolična je Cerkev, ki ji pripadamo, kako pestro je njeno življenje, koliko sončnih strani ima, pa koliko skrbi in odgovornosti. Ne samo zanimali se bomo, tudi molili bomo za uspeh letošnjega cerkvenega vesoljnega zbora.

NATIONAL ABORIGINES' DAY

DAN AVSTRALSKIH ABORIGINOV, najbolj pristnih Avstralcev, se obhaja 13. julija po vsej Avstraliji. Namen mu je: Poživiti med belimi Avstralci zavest, da so še vedno v deželi tudi prvotni rodovi, črnici, mnogi med njimi še daleč od civilizacije in kulture. Današnji gospodarji Avstralije naj se zavedajo svoje odgovornosti za te ljudi.

V Sydneyu so priredili aboriginom v čast kratko proslavo v središču mesta ob spomeniku na Martin Place. Nedaleč proč, v galeriji velike banke na George St., je bila razstava slik izpod čopičev črnih umetnikov. Dnevni tisk je navedel nekaj zanimivosti iz življenja črncev in opozoril na težave, ki so združene z oskrbo teh ljudi.

Glede števila črncev je rečeno, da jih cenijo na kakih 100,000, vendar je med njimi več kot polovica mešancev. Ob času, ko so se Evropejci začeli seliti v Avstralijo, je bilo vseh črncev nekaj sto tisočev, pa najbrž nikoli niti pol milijona. Kolikor je znano, so bili razdeljeni na kakih 500 rodov, nikoli povezani med seboj v kako širšo skupnost. V glavnem so bili nomadi, niso ne sejali ne želi, niso redili domačih živali in komaj poznali kako orodje.

V državi N.S.W. je po statistiki dandanes samo še 235 polnokrvnih črncev, mešancev so pa našli 13,363. Največ črncev živi danes na Northern teritoriju, pa se zdi, da je samo še okoli 200 pravih "divjakov", ki jih civilizacija ni še kar nič dosegla. Vsi drugi so bolj ali manj v stikih a misijonski postojankami katoliškimi in prote-

stantskimi), ali pa vsaj z vladnimi postajami (settlements), ki jih skušajo civilizirati in učiti pridobitvenih spretnosti. Računajo, da je takih okoli 11,000. Nadaljnjih 6,000 je pa že toliko napredovalo, da so zaposleni kot samostojni delavci v raznih podjetjih ondodnih predmestij.

Odkar sta se srečali v Avstraliji bela in črna rasa, je začelo število črncev očitno padati. Vzroki so bili različni, verjetno je bil eden glavnih: namerno iztrebljanje. Saj se je belim zdelo kar naravno, da je treba Avstralijo očistiti teh ljudi, ki so komaj napol ljudje, in Evropejci ne vedo, kaj z njimi početi. Zadnje čase pa beli z nekim ponosom poudarjajo, da število črncev zopet znatno narašča — zasluga za to naraščanje naj bi se pripisovala boljšemu javnemu skrbstvu, ki ga vlade posvečajo črnem v novejšem času.

POSLOVILNA

I. Burnik

*Zapuščam te, domača vas.
Tja nekam v daljavo
odpelje me cesta.*

*Oče in mati
prav nič še ne vesta.
Bojim se jima povedati
naravnost v obraz.*

*Odpusti mi, zemlja domača!
Duša ostala bo zvesta
in v mislih trpeče iskala
— skesana nevesta —
bo pot si nazaj.*

KAJ BOMO JEDLI — kje bomo našli streho?

TRI MILIJARDE LJUDI JE ŽE NA SVETU in število raste vsako leto z novimi milijoni rojstev. Smrt pa prizanaša in prizanaša, vedno manj ljudi umrje v otroških letih, zmerom bolj se daljša človekova življenjska doba. Da, nekateri pravijo, da naraščanje prebivalstva zemlje ne gre toliko na račun novih rojstev, najbolj nerodno je to, da stari ne umirajo pravočasno, kot bi bilo pametno in prav. Pa naj že bo tako ali tako, preračunali so, da bo leta 3500 skupna teža tedaj živečih ljudi odtehtala težo vesoljne Zemlje. To bo tako zmanjšalo gravitacijo zemlje, da bo luna potegnila ljudi v vesoljstvo...

Ni čudno, da je že zdaj po svetu veliko pomanjkanje živeža, zaposlitve, zaslужka, oblačil, stanovanj itd. Kaj šele bo, ko bo kar v doglednem času dvakrat toliko ljudi kot danes? Celó tako gospodarsko močna dežela kot severna Amerika, kjer število prebivalstva narašča za manj kot dva procenta na leto, se sprašuje in ugiba: Kako naj ustvarim 60.000 novih zaposlitev na teden, kako naj zgradim dovolj šol, da spravim pod streho kak milijon nadaljnjih otrok vsako jesen? Hujše je pa to, da se človeški rod najbolj množi v deželah, ki daleč daleč zaostajajo za Združenimi Državami Amerike glede vsakovrstnih materialnih dobrin.

Kaj pravijo posvetnjaki?

Zapik! Ustavite, vsaj krepko omejite nadaljnjo produkcijo človeškega materiala! Umetna porodna kontrola, odpravljanje nezrelih plodov, preprečevanje spočetij — sploh vsako sredstvo je dobro, le množiti se ne! Ali ne vidite, da nevarnost kake nove svetovne vojne ni nič proti nevarnosti, da bo zmanjkalo živeža za tako število želodcev?

Zato na delo državne vlade, na delo privatne organizacije, na delo organizirane vere, na delo vsak poedinec: Učite nepoučene, kako je treba omejiti število rojstev in preprečiti svetovno eksplozijo, ki nam preti v doglednem času! Niti sto let ne more iti več tako naprej.

Tako svari in se jezijo na katoliško Cerkev, ki uči, da je odpravljanje plodu s pomočjo splava umor in umetno preprečevanje spočetja velika

grdobija in greh proti naravi in Bogu. Hvalijo druge vere, ki dovoljujejo vsakovrstno porodno kontrolo, jeze se pa na milijone protestantov, mohamedancev, budistov in drugih vernikov, ki še vedno verjamejo, da so številni otroci človeškim družinam — dar božji.

Dokler bodo ljudje verjeli, da je nad svetom Bog, pa naj pripadajo tej ali oni verski organizaciji, ni upanja, da bi se ustavilo množenje prebivalstva. Saj že več desetletij na vso moč javno in privatno učijo široke mase človeštva, kako je treba ustaviti naraščanje prebivalstva, pa kaj se pozna? Res je že veliko porodne kontrole po svetu, res je na primer na Japonskem najmanj milijon splavov na leto, pa vse to je komaj kapljica v morje.

Človek bi kar obupal, pogled v bodočnost je pretresljiv. Ali bi ne bila skorajšnja tretja svetovna vojna še najboljša rešitev...?

Kaj pravi papež?

Ali katoliška Cerkev s papežem na čelu vsega tega nič ne vidi? Ali se nalašč ogiblje teh težkih problemov?

Nikakor ne! Že prejšnji papeži so dostikrat dali svoje izjave — seveda precej drugačne kot jih dajejo posvetnjaki. Sedanji sv. Oče Janez XXIII. prav tako dobro ve, da je treba napram tem zadevam zavzeti stališče. In je to spet storil v svoji lanski encikliki: MATI & UČITELJICA. Kar je zapisal, je dobro premišljeno. Ni samo v skladu z evangelijem, je tudi v skladu z najdbami in dognanji raznih znanstvenih ustanov po svetu, celo onih, ki so se ustanovile v okvirju Organizacije Združenih Narodov.

Papež pravi, da sta alarmantni preplah in skrb za bodočnost človeštva vse prezgodnja in nepotrebna. Na splošno nikakor ni res, da bi ne bilo mogoče oskrbeti prehrano v isti meri, kot narašča človeški rod. Res so nekateri kraji že sedaj v velikih zadregah, je pa zato drugod še silno veliko prostora za obdelovanje zemlje in marsikje imajo že danes vsega odveč. Treba je vzeti svet kot celoto. Vse dežele se morajo med seboj povezati ter se med seboj podpirati. Bog je vložil v našo zemljo neizmerne zaklade, toda namenjeni so vsemu človeštvu, ne le nekaterim izvoljencem.

Zato papež v prvi vrsti skuša vzbuditi ljudem vest, da bodo prišli do zavesti vesoljnega bratstva, socialne pravičnosti in ljubezni. V teh rečeh je ključ do rešitve problema, ne pa v samopašni posvetni modrosti, ki tepta v blato božje pravice in človekovo dostojanstvo.

Kaj pravi trezna svetna znanost?

O tem piše med drugimi tudi znani tednik NEWSWEEK.

Mnogi mislijo, da bo moderna znanost brez posebnih težav preprečila lakoto, pa naj se človeštvo še tako množi. Za svoje mnenje imajo tudi lepo mero dokazov, ki jih ni kar tako zavreči.

Nov način pridelovanja žitaric je v Argentini in Avstraliji potrojil pridelovanje. Država Israel je z namakanjem spremenila obširno puščavo v cvetoč vrt. O Sahari trdijo, da bo nekoč spet nekaj takega, kar je že bila — cvetela bo. Itd.

Pogled po vsem svetu pokaže, da je komaj četrtnina orne zemlje pod obdelavo, v Južni Ameriki sami komaj 7 odstotkov. Na Japonskem s sistematičnim gnojenjem pridelajo sedemkrat več kot v Indiji. Vrh tega obdajajo suho zemljo neizmerne morja, ki so polna živali in rastlin, primernih za človeško prehrano, če bi le začeli to bogastvo izkoriščati.

Tudi industrija se lahko tako pospeši, da bo zadostno producirala za mnoge milijarde ljudi. Še ni dolgo, ko so strašili, da bo v zemlji zmanjkalo premoga in tovarne bodo morale ustaviti stroje. Zdaj je tu atomska pogonska sila, lahko prevzame posle, preden premoga zmanjka. Sicer pa

— nad polovico sveta je še, koder ni nihče pogledal pod zemljo, kakšni zakladi rudnin leže tam doli v znanih in neznanih rudah. Učenjak dr. Bonner računa, da bi vzdrževanje 50 milijard človeštva ne bila nobena umetnost, Harrison Brown navaja celo število sto milijard!

Pri vsem tem pa ne gre samo za to, da se doslej prazen svet odpre obdelovanju za pridobitev prehrane, treba ga je odpreti tudi naseljevanju. Cilj naj bi bil: bolj svobodno preseljevanje iz kraja v kraj, iz dežele v deželo, s kontinenta na kontinent. Vsa ogromna Avstralija ima manj prebivalcev kot Tokio na Japonskem. V Argentini pride 18 ljudi na kvadratno miljo, na Nizozemskem 340. V Etiopiji je 180 milijonov akrov dobrega sveta, ki se ga še nobena kopača ni dotaknila. In tako dalje, in tako dalje.

Vse kaže, da bi namesto alarma in "upanja" na novo svetovno vojno bolje storili, če bi se zavezeli za svetovno izboljšanje gospodarstva, ki ponuja silne možnosti. Pa se slepo človeštvo spušča v načrte za pobijanje — saj tudi načrtno umetno omejevanje rojstev nazadnje ni nič drugega kot moritev, pobijanje, uničevanje življenj. Res je nekoliko manj "krvavo", dosti manj "grozno" za oči in živce, končni učinek je pa isti.

NOV SLOVENSKI TISK

PAVEL PERKO: NOVELE IN ČRTICE. Izdala Mohorjeva v Celju. Pavel Perko je župnik v pokoju na Muljavi, rojstnem kraju pisatelja Jurčiča. Je dobro znan ljudski pisatelj iz svojih mlajših let. Nekaj njegovih najboljših povesti je zbral v mično knjigo Jože Gregorič in so izšle preteklo leto. Knjiga se dobi pri MISLIH, cena £1-0-0.

STANKO MAJČEN: POVESTICE. Izdala Slov. Kult. Akcija v Argentini. Tudi Stanko Majcen še živi in sicer v Slovenskih Goricah na svojem posestvu. Nekoč je bil med najbolj priznanimi pisatelji, ki so polnili strani znanega "Doma in Sveta". Nekaj njegovih povesti je zbral v knjigo dr. Tine Debeljak. Izšla je letos v Buenos Airesu kot 48. izdanje SKA. Dobi se pri MISLIH — cena £1-0-0.

"NOVI ČASI" je nova kulturna revija, ima biti in ostati mesečnik, pod uredništvom Rude Jurčeca v Argentini. Prva številka je izšla na 12 straneh. Svoj namen izraža tako: tolmačiti svetovne in narodne dogodke, odpravljati predsodke, brisati robatot v medsebojnih odnosih in nakazovati možnosti skupnega dela, tudi v gospodarskem pogledu. Višina naročnine ni označena. Naslov: 25 de Mayo 533, 3er piso, Buenos Aires.

"SLOVENSKA MISEL" je naslov periodičniku, ki je izšel nedavno v Torontu. Menda je glasilu Društva Slovencev v Kanadi. V prvi številki je največ razprave o bodočem Slovenskem Domu v Torontu. Baj pa ne misli izhajati redno, le od časa do časa se bo pojavil.

POPOTNO PISMO

Dr. Ivan Mikula

“KDOR IMA GLAVO V PRAVEM KOTU, gre lahko v Jeruzalem in Rim.”

Moja se je pa nemalo zavrtela v nepravi kot, ko me je 4. julija, prav na 30letnico moje nove maše, odtrgal siloviti Qantas v nepresegljivo lepo ozalšanem salonu od resnično sončne Avstralije. Vse štiri naslednje tedne nisem imel več podobnega s soncem prepojenega dneva, čeprav potujem skozi poletje severne polovice naše zemlje. Slovi kot boljša polovica sveta, pa se je slabo izkazala s svojim vremenom. Pa tako je z vremenskimi spremembami vseh boljših polovic, so mi hudomušno razlagali trije sopotniki iz Rose Baya, ki so se vozili po trgovskih poslih na Japonsko.

V Mascotu sem za pričujočim Mgr. Breenom iz Penshursta v duhu gledal dolgo vrsto naših patrov Slovencev in avstralskih škofov ter duhovnikov, s katerimi me veže dušnopastirsko delovanje in bratska ljubezen. V gospej Grasmayrjevi in Karin sem gledal zastopnici naših žena in deklet, naših družin širom po Avstraliji, od severa do juga, od vzhoda na zahod. Od vseh sem se v duhu poslavljal.

Po zaslužni pomoči in prevozu g. Martina Hermana sem z običajno točnostjo ujel letalo. Martin je častno zastopal vse naše slovenske može in fante, ki so vsak na svojem mestu kremeniti značaji ter pomočniki v narodni in cerkveni skupnosti. Pa tudi vse one, ki se čutijo zapostavljene in zanemarjene, ker se nikoli v sprednje vrste na upajo.

“Jet” se je v silnem objemu trgal od prelepega Sydneya in njegove pestre, za ozek pas zemlje prelepe prirode. V drzni brzini se je poganjal v višino, veličastno se je gnal v osemurni sončni polet kot orel, ki se ne more odpovedati sinjim višavam. Kako brzo nam je zastor razdalje zagrinjal ogromni Sydney, razsežni Newcastle in nebroj drugih krajev! Kot svetla tkanina se je deset km pod nami belil veličastni Brisbane, kjer smo komaj tri dni poprej obhajali eno najslovesnejših nedeljskih maš — ganljiv zaključek prvega desetletja mojega delovanja med Slovenci v Avstraliji. Tam na daljnem zapadu, v Perthu, smo se prvič zbrali ob božjem oltarju. Prav tam, v zlati Western Avstraliji, v Osborne Parku-Perthu sem tiho slavil srebrno mašo. Tu v kraljičinem Brisbanu so Slovenci počastili mojo tridesetletnico mašništva s prisrčnostjo, ki je besede zahvale ne morejo poplačati.

V duhu se poslavljam od vseh ljubljenih slovenskih rojakov, nebrojnih prijateljev in znancev. Bojim se, da mi oni, pri katerih sta mi neizprosni čas in razdalja prestregla proženje roke, očitajo: Po francosko se je poslovil, kar izginil je. Nikar-te! Od mnogih sem slovo jemal osebno, od drugih v duhu, od vseh prisrčno — torej prav po slovensko.

Že se je avstralska obala potopila v morje. Pred nami vstaja Nova Gvineja. Morda jo naš “jet” s svojim oglušujočim brnenjem opominja k miru in preko nje zlasti bojaželjno Indonezijo, da bi preko te vroče zemlje ob ekvatorju brnela vedno le miroljubna letala, nikdar pa bombniki, ki trosijo smrtni mir. Nepregledno je pod nami temno morje, v njem plešejo neštevilni otoki Malezije, ki v Londonu sestavlja pogodbo neodvisnosti.

Izborna kosilo, ki so ga na dolgo roko pripravili naši spretni kuharji in kuharice, nas prestavi začasno iz sinjih višav v gostoljubne domove sončne Avstralije. Naši kuharji delajo čast kuharski umetnosti pri Qantasu, zlasti še visoka pesem slovensko-avstralske kuharske umetnosti — pristna kengurujeva juha. Le škoda, da prijazna “hostess” ni razumela mojega momljanja: “Jaz sem župnik, vso preostalo župo meni, prosim!”

Filipini

Zazibani med morjem in soncem, privajeni uspravljajočemu brnenju motorjev, smo čuli kapitanovo napoved, ki nas ni kaj razveselila: Bližamo se Filipinom, kmalu bomo pristali v Manili, prišli bomo v soparno večerno vročino — vlažnih 85 stopinj! Res je bilo tako in je ostalo vse tri dni mojega bivanja v Manili in pozneje v Hongkongu. Čudno je to poletno podnebje, brez pravega svetlega sonca in modrega neba. Le s svojimi dolgimi dnevi vzbuja domotožne skomine po sončni prelepi brezzimni avstralski zimi.

Nezavisna država Filipinskih otokov šteje 27 milijonov prebivalcev. Žal so nezavisni le politično, ne pa od revščine. Toliko nebolgljene onemogle siromaščine, ki zajema staro in mlado in zlasti nedolžne otroke, nisem videl nikjer v Evropi, niti ne v proslulem Neaplju. Japonska je strašno udarila po Filipinih, Amerikanci niso mogli krotiti in izganjati sovražnika s prizanesljivostjo napram domačinom.

Čeprav je dosti poslopij v Manili na novo pozidanih — vladne palače, tovarne, šole, bolnišnice, hoteli — vlada nepopisno pomanjkanje stanovanj. Tudi veličastno katedralo, ki je bila med vojno do tal porušena, so lani — v starem španskem baročnem slogu — na novo dogradili. V vsej njeni okolici pa prebiva revni narod v nepopisnih kolibah, od sile skromnih. Napol goli otroci prosjačijo po ulicah, kjerkoli zagledajo tujca ali se ustavi voz. Le skrajna zadovoljnost s skledico riža ohranja dobremu ljudstvu življenje. Sem naj bi prišli v šolo vsi v izobilju plavajoči nezadovoljneži!

Filipinci pa so pravični in hvaležni. Izjavljajo: "Španci so nam dali vero, Amerikanci so nam prinesli demokracijo."

Mnoge še dobro ohranjene ali zadnje čase obnovljene krasne cerkve in šole pričajo o živi vernosti Filipincev. V demokratičnem vzdušju po ameriškem zgledu in s pomočjo od tam pa narod trdno upa, da se bo v svobodi v doglednem času povzpел do višje življenjske ravni.

Toliko o Filipinih. O gospodarskem čudežu v Hongkongu, o misijonskem delovanju ter prevodu

sv. pisma v kitajščino in japonsščino napišem kaj drugič.

"Globetrotter" premaga sonce, dež, težave — in dobra volja roma z njim. Premagal sem tudi ogromne razdalje, moderna zrakoplovna tehnika jih je ukrotila. Dne 21. julija sem došel v San Francisco. Svoje prve vtise povzamem v vzklik: "Sister City of Sydney, fine, very fine people, big, very big Country!"

Vsekako bo treba po izkušnjah na daljnem Vzhodu glavo zopet zasukati v pravi kot!

MOHORSKE KNJIGE JE ŠE DOBITI

G. dr. Mikula nam je perd odhodom pustil nekaj kolekcij mohorskih knjig iz Celovca, ki so mu ostale: Koledar, Gospod Šimen, Fatima, Koroški Slovenci.

Preden pridejo nove — ob koncu leta — bi te radi razprodali. Vse štiri stanejo EN FUNT. Naročajte pri MISLIH.

POHYALA SVETEGA KRIŽA

(Ta pesem je nastala 8. avgusta 1862, torej pred sto leti, in sicer kratko pred Slomškovo smrtjo. Je to zadnja Slomškova pesem in nekaka njegova oporoka ter zadnje očetovsko naročilo. Pesem je napisal škof v spominsko knjigo božjepotne cerkve Sv. Križa pri Belih vodah ob priliki posvečenja nove cerkve. Cerkev stoji na 1044 m visoki gori.)

1. O križ, na visoko postavljen!
Zastava premage si nam.
Visoko nam bodi pozdravljen,
zaupanje naše si nam.

2. Hudobni se tebe bojijo,
te satan od nekdaj črti;
pa verni se te veselijo:
Brez križa zveličanja ni.

3. Na gori bandero častito
v doline globoke glediš,
sovražnikom svojim srdito
se široko po svetu smejiš.

4. Zastonj krivoverci truščijo
in škripljejo jezno z zobmi;
kristjani le k tebi hitijo,
Slovincem zavetje si ti.

5. Držimo se svetega Križa,
le križ nam nebesa odpre;
le križ nas nebesom približa,
le s križem v nebesa se gre.

mož in žena

Dr. A. Trstenjak:
"MED LJUDMI"

NAVAJAM PRIMER IZ ŽIVLJENJA ŽENE, kjer je vse kazalo, da je zakon srečen.

"Gospa, kako vam gre?"

"Hvala, kar dobro!"

"Se z možem dobro razumeta?"

"Da!"

"Se nista še nikoli sporekla?"

Tedaj se žena razživi in prične pripovedovati.

"Enkrat sva se že. Pa še za tisto mi je zelo žal. Po tistem med nama ni več tako lepo. Veste, zvečer ga ni bilo takoj domov, kakor sem pričakovala, pa me je jezilo. Bil je na veselici, saj mu jo privoščim. Mene ni vzel s seboj, menda tudi sam ni imel namena iti, pa ga je družba zvalila. Danes vse to razumem, a takrat sem bila slabe volje. Ko se je vrnil, sem mu dala to čutiti. Bil je menda nekoliko truden, morda tudi sam slabe volje, zato ga je moja nejevolja takoj spravila s tira. Beseda je dala besedo, se v tonu zvišala in na mah sva bila v prepiru. Pričela sva si drug drugemu očitati stvari, ki si jih drugače nikoli ne bila. Ko mi je vsega zmanjkalo, sem mu, da bi ga še bolj pičila, rekla, da ima druge, čeprav sem vedela, da jih nima. Tedaj je kar pobesnel. Premetaval je stole po hiši".

Nato mučen molk. Čez nekaj časa pa:

"Veste, zato pa, saj pravim, ženski jezik! Nikoli se tega nisem tako zavedala kot od takrat! Ženski jezik lahko veliko gorja napravi povsod, največ pa v zakonu. Šele čez teden dni je mož prišel k meni; a še takrat ne bi, da mu nisem dala počasi čutiti, da se svoje krivde zavedem."

To je en primer, pa je veliko takih in podobnih. Ostrina ženskega jezika vrže moža iz lepega družinskega kroga na tako trda tla, da si le težko opomore in se brez tesnobe spet vrne vanj.

Zakon je res kakor bronast zvon. Samo tako dolgo ima prijeten glas, dokler ne počí. Ko pa dobi razpoko, ga zaman zalivate in popravljate. Lahko jo za oči, na zunaj, popolnoma odpravite, a prejšnjega lepo donečega glasu ne bo nikoli.

Lepo in neokrnjeno je prijateljstvo, dokler ni mučnih sporov. Spori niso isto kot nesporazumi. Nesporazumi povzročajo samo nenamerno in nepričakovano žalost ali bolečino, a prijateljstvo navadno še poglobijo, ker odstranijo nejasnosti in privedejo še do globljega medsebojnega poznanja.

Nekaj čisto drugega so pa prepiri in spori. Prijateljstvo, zlasti pa tisto, ki naj ga druží med možem in ženo ljubezen, je tako dragoceno, da je vredno veliko potrpeti in zamolčati, preden ga z eno samo besedo razbijemo. Ne razumem ljudi, ki zmečejo drug drugemu v obraz ploho psov, potem pa mislijo, da se bo vse kar meni nič tebi nič pozabilo. Morda požrtvovalna in potrpežljiva žena res vse pogoltne, toda na dušo ji leže kakor slana in ji zamori toplino ljubezni.

Isto velja za moža, če mu žena "pove vse", kar ima ne le v srcu, ampak tudi na jeziku. In če z izrazi, ki ranijo, ne skopari. Intimni spolni odnos — smo rekli zadnjič — so zadnji steber, ki je v zakonu vse pozidano na njem. Toda zelo narobe je, ako bi kdo mislil, da sme zato vse druge stebre podreti in se samo na tega zanašati. Tak ne pomisli, da se bo ob lahkomišelnem podiranju končno tudi ta steber omajal in okrhál in končno lahko zrušil.

Čim lepši so odnosi, tem večja je občutljivost, kadar kje kaj počí. "Zarobljenost je rak, ki ubije ljubezen", pravi Carneggie v svoji knjigi, ki ima naslov: Kako si pridobiš prijateljstvo. To pa še prav posebej velja za življenje v zakonu.

Nekatere žene imajo navado, da moža kar naprej "ošteva". "Glej, Andrej, kakšen si!" Ali pa pred sosedo: "Ah, moj mož je tako neroden! Tvoj je ves drugačen..."

Sosed je verjetno prav tak, a soseda ga rajši pohvali: "Moj Janez je pa zelo spreten, vse mu uspe, kar prime v roke".

"Si slišal, Janez? Andrej je tako spreten, ti pa tako neroden. Za nobeno rabo nisi!"

Tako je mož v očeh nekaterih žen vedno "zanič" — za ženo, za otroke, za kako podjetje. Ni čudno, da siromak nima nobenega veselja več. Žena godrnja in gode za njim, kamor stopi, kamor gre, česarkoli se loti. Vse ji je narobe, nikoli nič prav. Take žene se pač ne zavedajo, da z neprestanim godrnjanjem podijo moža iz družine v kako drugo, boljše in plemenitejše naročje. Ne pomislijo, da neprestano godrnjanje vodi do neizogibne nesreče v zakonu.

Žena, ki se hvali, da je možu "vse povedala", samo kaže, kako nevzgojena je. Neolikana je in se ne zaveda, da mora s svojo nepremišljeno govornico vse zaigrati.

NAŠE PETJE

Josip Stritar

PETJA DAR JE POSEBEN DAR BOŽJI. Vesel ga bodi, kdor ga ima. Lepa pesem, lepo peta, žalostna ali vesela, sega človeku globoko v srce. Pesem, s katero zazibava mati dete v spanje, in pesem, ki navdušuje in osrčuje vojake, ko gredo v krvavi boj.

Kakor posamezni ljudje, tako tudi različni narodi niso vsi v enaki meri prejeli tega božjega daru. Slovenci, to smemo reči, radi in lepo pojo kakor malokateri narod. Lepo in vse hvale vredno je, da se je pri nas v zadnjih letih ustanovilo toliko pevskih društev tudi na kmetih.

Tu se goji posebno umetno petje; lepo res in hvale vredno. Ali poleg krasne rože ne prezrimo skromne vijolice, ki je nekaterim še ljubša. Nič lepšega kakor naše narodne pesmi in naše narodno petje. Pa ti ženski glaski! Milo se mi stori v tem tujem kraju vselej, kadar se spomnim, kako lepo pojo pri nas dekleta in žene skoraj pri vsakem delu, zlasti na polju. Menda še zdaj, kakor nekdanj za moje mladosti. Kaj takega ni čuti tukaj med nemškimi kmeti.

Slovenec pa ne poje samo doma. Veselje do petja ga spremlja tudi v daljno deželo; tu med tujimi ljudmi mu je petje nekaka vez, ki ga veže z drago daljno domovino.

V začetku druge polovice preteklega stoletja, ko sem študiral na Dunaju, je to veliko mesto imelo eno samo pevsko društvo. In še to se je oglasilo le redkokdaj. Slovenci smo imeli edini med dijaki svoj pevski zbor, s katerim smo se lahko ponašali.

Na Vidnu, tedaj predmestju, zdaj IV. dunajski okraj, je bila nasproti Pavlanski cerkvi gostilna, kamor smo zahajali zvečer. V gostilno mora hoditi slovenski dijak, ker nima svoje rodbine na Dunaju; to ni nikakoršna zapravljenost. Po večerji, ki ni bila kaj imenitna, se je začelo petje. To petje nam je bila nekaka služba božja: peli smo, da bi nas angelci poslušali.

Ne, to je malo preveč; angelci nas niso poslušali, poslušali so nas pa Dunajčani, ki kaj takega niso bili vajeni. Naša gostilnica je bila kmalu pretesna za toliko poslušalcev. Gostilničar je moral prostore razširiti. Nekaj let potem sem se

Pisatelj Josip Stritar

sešel z njim v Badnu poleg Dunaja. Razveselil se je mož, ko me je zagledal, ter mi rekel, da je v pokoju in da je hvaležen Slovencem, ki so ga obogatili. Ne toliknaj s svojim pitjem kakor s petjem.

Med nami je bil takrat neki Jožef Šavs, ali Joža, kakor smo mu sploh, rekli. Bil je namreč stare korenine Gorenjec, pa poštena duša. Dober pevec je bil, pa vedno dobre volje. Vse ga je imelelo rado, vse ga je bilo veselo. Ali ne dolgo. Kakor je bil krepak korenjak, lotila se ga je tista nesrečna sušica, ki je pred njim in za njim že v zgodnji grob spravila več, le preveč slovenskih mladeničev na Dunaju.

Naš Joža ni dolgo trpel. Saj pravijo, da ravno krepke ljudi najprej zlomi ta potuhnjena bolezen. V bolnišnici, daleč od svoje matere, edine duše, ki jo je imel na svetu, je končal svoje mlado življenje.

O zlata mati, sprimi vas Bog,
na prsi stisnite sina;
oh, tu je lepo, tu konec nadlog,
minila je vsa bolečina.

To so bile njegove zadnje besede. Spremili smo ga — bil je lep, jasen večer — na zadnjem potu vsi Slovenci, kar nas je bilo na Dunaju. In na grobu so mu pevci zapeli tisto lepo, otožno hrvatsko pesem: "Oj, talasi", ki smo jo takrat peli kakor svoje domače. Posebno jo je rad imel naš pokojni Joža. Kako primerne so se nam zdele besede, s katerimi se pesem konča:

Oj, oj, oj, put je danas dalek moj.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JANEZ KRSTNIK PRIČUJE O JEZUSU

In to je Janezevo pričevanje, ko so Judje poslali iz Jeruzalema duhovnikov in levitov, da so ga vprašali. Kdo si ti?

Priznal je in ni tajil: Jaz nisem Kristus.

In vprašali so ga: Kaj torej? Si Elija?

Rekel je: Nisem.

Si li prerok? Odgovoril je: Ne!

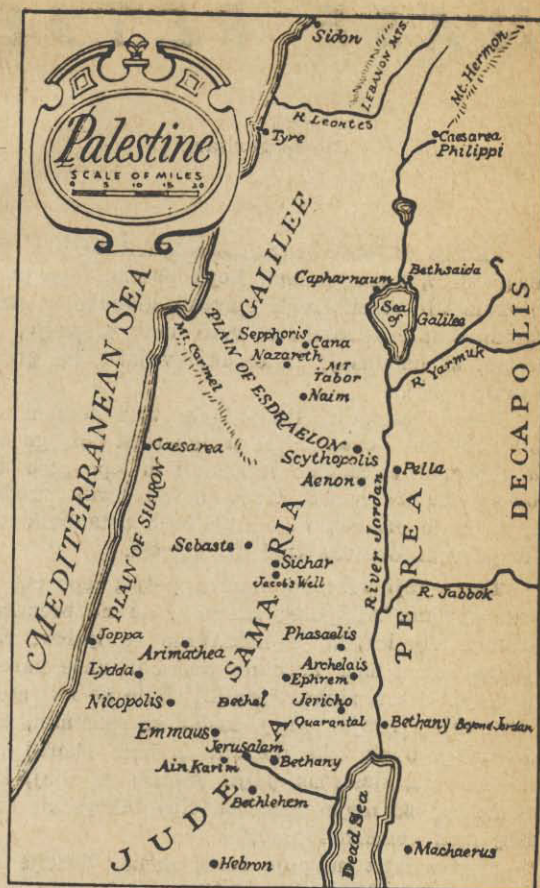
Rekli so mu torej? Kdo pa si? Da damo odgovor tem, ki so nas poslali. Kaj praviš sam o sebi?

Rekel je: Jaz sem glas vpijočega v puščavi:

Izravnajte pot Gospodovo, kakor je pisano in je rekel prerok Izaija.

In ti, ki so bili poslani, so bili izmed farizejev. In vprašali so ga ter mu rekli: Kaj torej krščuješ, če nisi ne Kristus, ne Elija, ne prerok?

Janez jim je odgovoril: Jaz krščujem z vodo; sredi med vami pa stoji on, ki ga vi ne poznate, ta, ki pride za menoj, ki je pa pred menoj in jaz nisem vreden, da bi mu odvezal jermen njegovega obuvala.

BLIZU BETANIJE ONKRAJ JORDANA

Bilo je spomladi okoli 30 let po Rojstvu. Jordan je zavoljo snega, ki se je topil v gvorju Hermona, zelo narasel. Janez Krstnik se je umaknil od reke proti vzhodu v bližino mesteca z imenom Betanija. Tam ga je našla deputacija iz Jeruzalema. "Judje", ki so jo poslali, so bili predstavniki najvišje judovske verske oblasti: Veliki zbor. Krstnikovega početja niso radi gledali, ker je spodkopavalo njihovo veljavo med ljudstvom. Nedavno tega jih je tudi z besedo krepko oplazil: Gadja zalega! Treba je bilo nekaj napraviti, da Krstniku zamaše usta. Ni se jim posrečilo, čeprav Janez odločno izjavlja, da ni Elija ali kak drug prerok, ki naj bi se vrnil v življenje.

Da se bo vrnil Elija pripravljal ljudi na prihod Odrašenika, so Judje verovali zavoljo napovedi preroka Malahije, čigar prerokbo so vzeli preveč dobesedno. O nekem drugem preroku je govoril Mojzes, da ga bo Bog obudil iz judovstva. Ta napoved je veljala o Odrašeniku samem, pa tedanjim razlagalcem tudi ta ni bila popolnoma jasna. Ko to vemo,

D drugega dne je videl (Janez) Jezusa, ko je prihajal k njemu, in je rekel: Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Ta je tisti, o katerem sem rekel: Za menoj pride mož, ki je pred menoj; zakaj bil je prej ko jaz. In jaz ga nisem poznal, ali da se razodene Izraelu, zato sem jaz prišel in z vodo krščujem.

In Janez je (še) pričeval: Videl sem Duha, ki je prihajal kakor golob z neba in ostal na njem. In jaz ga nisem poznal; ali ta, ki me je poslal krščeovat z vodo, mi je rekel: Na kogar boš videl videl Duha prihajati in ostati na njem, ta je, kateri krščuje s Svetim Duhom. In jaz sem videl in sem priča, da je ta Sin božji.

JEZUSOVI PRVI UČENCI

Naslednje dni je Janez spet stal tam in z njim dva izmed njegovih učencev; in ko se je ozrl v mimoidočega Jezusa, je rekel: Glejte, Jagnje božje!

Njegove besede sta slišala onadva učenca in sta šla za Jezusom. Jezus pa se obrne in ko ju vidi, da gresta za njim, jima reče: Kaj iščeta? Odgovorita mu: Rabi (kar pomeni učenik), kje stanuješ?

Veli jima: Pridita in poglejta. Šla sta in videla, kje stanuje, in sta ostala tisti dan pri njem. Bilo je okrog desete ure.

Eden izmed dveh, ki sta od Janeza slišala in šla za njim, je bil Andrej, brata Simona Petra. Ta najde najprej svojega brata Simona in mu reče: Našli smo Mesija (kar pomeni Kristus — Maziljenec). In privedel ga je k Jezusu. Jezus se nanj ozre in reče: Ti si Simon, Jonov sin; ti se boš imenoval Kefa, kar pomeni Peter — Skala.

Naslednji dan je hotel Jezus oditi v Galilejo, pa dobi Filipa in mu reče: Hodi za menoj! Bil je pa Filip iz Betsajde, mesta Andrejevega in Petrovega. Filip dobi Natanaela in mu reče: Njega, o katerem so pisali Mojzes v postavi in preroki, smo našli — Jezusa, sina Jožefovega, iz Nazareta.

Natanael mu reče: Iz Nazareta more biti kaj dobrega? Filip mu reče: Pridi in poglej!

Ko Jezus vidi, da prihaja k njemu Natanael, reče o njem: Glej, pravi Izraelec, v katerem ni zvižaje. Natanael ga vpraša: Odkod me poznaš? Jezus mu odgovori: Preden te je Filip poklical, ko si bil pod smokvinim drevesom, sem te videl.

Natanael mu pravi: Učenik, ti si Sin božji, ti si kralj Izraelov!

Jezus mu odgovori: Ker sem ti rekel, da sem te videl pod smokvinim drevesom, veruješ. Še kaj večjega kot to boš videl. Resnično, resnično, povem vam: Videli boste nebo odprto in angele božje gor in dol hoditi nad Sinom človekovim.

Misli, August, 1962

lahko razumemo, zakaj so stavili Janezu vsa ta vprašanja.

Janez je v svojih odgovorih kratek, kot bil bil pač vsak puščavnik, ki več misli nego govori. Na kratko skuša odvrniti Jude, da bi njemu osebno posvečali tako pozornost. Jaz nisem nič, je pa že med nami Mesija sam, zaenkrat še nepoznan ali vsaj nepriznan, vendar tu je in za njim moramo vsi, zakaj On je Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.

Že prerok Izaija je v duhu gledal obljubljenega Mesija kot daritveno jagnje, ki ga peljejo na morišče in ne odpre svojih ust. Jagnje je veljalo pri Judih za znak nedolžnosti, zato so darovali jagnjeta Bogu v spravo za svoje grehe. Tako je Janez dobil prekrasno domisljico, da je Jezus Jagnje božje — in ta naslov je ostal Odrješnik za vse čase.

NEKAJ DNI POZNEJE PRI BETANIJI

Janezova misel je bila, da naj bi njegovi dosedanji učenci odšli od njega in se oprijeli Jezusa. Evangelist nam pove, kako se je ta namera začela uresničevati. Najprej dva, po teh dveh še drugi in po drugih še nadaljnji. Naša radovednost ne pride na svoj račun, ko nam evangelist ne pove, kje je Jezus stanoval. Cerkveni očetje mislijo, da kar v nekem zasilnem šotoru. In čeprav sta bila pri njem prva učenca ves dan, nič ne izvemo, kaj so počeli skupaj. Evangelist pusti tu odprto obširno polje naši domišljiji. Da, lahko si marsikaj mislimo — iz zavidamo učencema tako domačnost z Jezusom. Da sta se popolnoma uverila o tem, kdo je Jezus, razvidimo iz njunega nadaljnjega početja. Prvi učenec je bil Andrej, to je povedano, drugi pa je bil gotovo Janez Evangelist sam, ki vse tako živo popisuje.

Simon — Kefa — Peter — Skala — glava apostolskega zbora, vse to je povedano že ob prvem njegovem srečanju z Jezusom. Temelj, ki bo na njem stala bodoča Jezusova Cerkev, stoji pred nami. Vse je jasno in razumljivo.

Tudi s Filipom nimamo težav, kakor jih on ni imel z Jezusom. Hitro je uvidel: Ta je, ki ga čakamo! Težave nam je napravil Natanael. Šele iz poznejših poročil spoznamo, da je to apostol Bartolomej, po naše Jernej. Kako je prišel dobri mož do svojega imena v slovensčini, ne moremo tu razlagati, pa je zanimiva jezikovna zamenjava. Bolj nezadovoljni smo, da nam je ostala uganka s tistim figovim drevesom. Kaj je vendar počel tam Natanael, ko ga je Jezus prvič videl, da je iz tega na zunaj nevidnega srečanja spoznal, kdo je Jezus? Evangelist nam je zamolčal, ostala je skrivnost. Naša radovednost trpi, toda zavoljo nje ne trpi nobena verska resnica.

ORLOVSKI SPOMINI

IZ LEŠČEVJA

Spisal brat Nardžič

(Nadaljevanje)

P i s m o

IZ KAMNIKA SMO ŠLI NEKATERI dijaki na planine. Dolgo nismo turistovali, toda v sončnem planinskem zraku smo uganili marsikatero modro. Pa tudi razposajenih se nismo ogibali.

Teden po izletu sem dobil od prijatelja pismo. Zdi se mi vredno, da ga zaupam prijaznim bravcem teh spominov.

Moj! — Za hišo pod šelestečo lipo ležim vznak na mehki travi. Glavo podpiram z rokama. Z očmi iščem razodetja v preroških oblakih pod sinjim nebom. Misli mi uhajajo nazaj v Kamnik in obnavljajo sliko z orlovskega izleta. Ne zgolj teoretično. Grabijo v praktično plat, preudarjajo, presojujejo, hvalijo, grajajo, obsojajo . . .

Ne! Vse to je zgolj domišljija. Saj ni več res. Godilo se je pred nekaj trenutkov. Sedim za mizo in pišem. Pišem, kar sem dognal pod lipo.

Ne vem, če sem bral ali slišal, da se je orlovska prereditve v Kamniku obnesla sijajno, da nad vsako pričakovanje. Vse je bilo sijajno. V sijajnem številu so Orli prikoralili, sijajno so telovadili, sijajno se je vršilo vse do zadnje pičice . . .

Dragi! Ti me boš razumel. Bog ve, da zlepa kdo ne želi Orlom sijajnejših uspehov od mene. Toda če bi bilo v Kamniku res vse tako krasno, bi morali ti ljudje same čudeže delati. Po naravnem potu to ne more biti. Hesterni sumus — od včera j smo! Sijajen Orel ne postaneš tako hitro!

Če bi tudi ne bil sam v Kamniku, bi mi tako poročilo predsedalo, ker vem, da je — pretirano.

Resnično je bilo v Kamniku lepo. Pogled na te mnogoštevilne krepke mladeniške postave, polne mladostnega ognja, zavest: to so prvoborniki prelepe večne ideje — mora privzdigniti tudi večjo flegmo od mene. Toda ne razumem, zakaj bi morali govoriti pod vplivom tega ognja v samih superlativih, zakaj bi morali vse slabe strani našega pokreta velikodušno spregledati.

Res je bilo lepo. Toda odkrita kritika in pridno popravljanje ne sme nikdar odnehati.

Dragi! Resnica nas bo osvobodila! Če bomo vsevprek brez kritike poveljevali, kar se godi na katoliški podlagi, ne vem, če bomo dolgo hodili po pravih potih. Medtem ko mi ne kritiziramo, kri-

tizirajo drugi — naši nasprotniki.

Neredkokrat opravičeno. Je to dobro za nas?

Kaj nam pomaga trenutni uspeh, ko pa v moralnem svetu ne odločuje lepa zunanjost, ampak le čista resničnost! Bolj ko svoje slabosti prikrivamo, slabši postajamo. Bolj ko tajimo in kričimo: saj ni nič! — bolj je resnična trditev nasprotnikov, ki pravijo: je, je! Pozablamo, da zato ne vidimo, ker imamo nalašč zaprte oči.

Moj ljubi! Rekel boš, da sem filozof podiranj. Ne, ne boš rekel, ker me poznaš. Vem, da ljubiš kritiko. Za Boga, kjer ni kritike, stvarne, mora iti vse navzdol. Najslabša reč na svetu je zaljubljenost v samega sebe.

In to zabavljanje na sokolstvo! Ne bom Sokola zagovarjal. Poznam ga, kakor ga poznaš Ti. Kar se da reči o sokolstvu v negativnem smislu in stvarni obliki, smo že stokrat rekli. Če nas svet še ne razume, dobro, povejmo še stokrat! Toda če nas ne razume v tej obliki, mu tudi z zabavljanjem, blatenjem in smešenjem ne bomo dopovedali.

Ampak sokolstvo ravna z nami prav tako! Toda, bratec, ali naj se učimo manire pri tistem, katerega smo že stokrat obsodili? Delajmo vendar rajši pozitivno! Če bo sokolstvo hodilo pot, ki jo je nastopilo zadnji čas, bo itak prej sli slej samo sebe pokopalo. Ne hodimo torej za njim to nevarno pot, sicer pademo za njim v grob!

Da bi že izginile iz naših listov nekulturne zabavljice na sokolstvo! Ker sem navdušen Orel, skoraj zagrizen Orel, ne želim, da bi tudi zabavljice in čukarije iz liberalnih listov izginile. Želim, da Sokol nazaduje. Toda če postane dostojen, ima zopet nekaj več pravice do obstoja — in to je Orlu v kvar.

Razumeš to filozofijo? Saj ni težka. Strmim, da je ne razume ves naš svet. Čimbolj se nestvarno zaletavamo v Sokola, tem bolj mu pomagamo kvišku. Če tega ne zna izrabiti v svojo korist, je sicer žalostno zanj, toda nič manj za nas, če smo na istem potu.

Naših fantov ne smemo navaditi na samo hvalno in pohvalo. Bodo mislili, da je vseeno, kako naredijo. Ne bo se jim ljubilo izpopolnjevati svoje znane. To ne velja le glede orlovstva v ožjem smislu, prav tako sodim tudi glede drugih zadev.

Toda pustiva, prijatelj! Šele sedaj sem zapazil, kako soparno je v zraku. Nevihta se bliža. Skozi okno vidim grozeče hudournne oblake. Pod njimi se pote moji domači ob suhi otavi. Boje se, da bo mokra. Pa saj jo že močijo njihove potne srage . . . Na pomoč, komodnost študentovska! Že grem.

Pozdravljen! Piši! Ne, pridi! Če ne, pridem jaz. — Tvoj!

Bradlja iz Zlate Prage

Bradlja je tu! In tako na tihem. Načelnik je bil zvedel, da je naša ljubljenska dospela v Ljubljano. Kujon je zvečer vpregel prama in jo na tihem pripeljal v Smreko. Nič nismo vedeli. V nedeljo pridemo k telovadbi in je stala sredi dvorišča ovenčana kot nevestica.

Ah! Tako lepa je! In naša, samo naša! Kakšno veselje, kakšen napredek! Kmalu bomo popoini telovadci . .

Oropali smo jo nakitja in pričeli preskušati njene moči. In svoje. Kar po dva, po trije zaeno. Šibila se je in upogibala, vdžžala pa vse. Čudovit les to!

Spet je bilo veliko "zveranja". Še nobeden naših fantov ni znal na tem orodju kaj poštenega pokazati. Edino moji spretnosti se je posrečilo pokazati nekaj pravih telovadnih vaj. To so fantje hitro spoznali in niso silili na bradljo, če sem se jaz nanjo spravil. Stali so v krogu okoli nje in občudovali mojo umetnost. Moj ugled se je dvignil. Za krogom fantov se je brž nabral drug krog gledalcev iz vse vasi. Tako sem vsem skupaj priredil javno telovadbo v miniaturi. Ko so za menoj — v mojem odmoru — "nastopali" drugi, so naletavali na glasen posmeh.

Kar zakliče načelnik: Pozor! Nastop! Dve vrsti — ena na drog, druga na bradljo! Na drogu poveljujem jaz, na bradlji brat študent!

Začeli smo s prijemi, kolebanem, odskokom. Dolgočasno je bilo, toda vsak začetek je težak.

Moja vrsta je bila vseeno dokaj pazljiva, brat načelnik ni imel discipline. Jezil se je in opominjal, toda njegovi telovadci so neprestano škilili k nam na bradljo.

Tako je minilo tisto popoldne v znamenju bradlje. Prav tako so minevali za njim drugi, dokler se niso fantje na njej kolikor toliko udomačili. Potem se je vrnilo veselje do droga, oziroma menjavanja obojega orodja.

Z bradljo je prišlo med nas tudi dokaj novih skrbi.

Ni bilo primerne prostora, da bi lepo novo orodje dosti varno shranjevali. Bolj ko smo iskali in preudarjali, manj se nam je posrečilo. Vsak prostor je bil ali premalo zaprt ali preveč odročen. Kjer bi bila uboga bradlja na varnem, tam je bila v napotje. Kjer je bila dobrodošla, tam je vsakdo lahko prišel do nje.

Spomnili smo se farovške veže. Tam je bil prostor, do stropa visoko, krasno bi se telovadilo. Toda poslovili smo se bili od farovških "malih duri", drog smo od tam odnesli, na vežo takrat sploh mislili nismo. In — ali naj drog ostane v Smreki, za bradljo pa naj si izprosimo od župnika vežo? Telovaditi na dveh tako oddaljenih krajih?

S tihim zadošenjem sem opazil, da so fantje začeli tisto selitev obžalovati.

"Zdaj nam to napak hodi".

Bradlja je ostala v šupi med vozovi in drugo ropotijo . . .

(Dalje)

MUENCHEN IZ HITLEJEVIH ČASOV in Chamberlainovih doživlja svet v teh dneh, posebno ga čuti Avstralija. Indonezija si je brez vojne izposlovala od Holandije zahodni del Nove Gvineje in ga bo v kratkem zasedla. "Zaradi ljubega miru" so pustili Holandijo na cedilu Združeni Narodi in vsi drugi "Veliki", menda v prvi vrsti Washington. Vzhodna polovica Nove Gvineje je pod upravo Avstralije — z Azijati smo torej postali najbližji sosedje. Prvo srečanje bo razprava o vprašanju, kje prav za prav teče meja, ki ni nič prav dognana. Indonezija pravi, da ji avstralski del Nove Gvineje ni nič mar, samo da se meja točno določi. Ali ni tudi Hitler dejal v Münchenu, da hoče samo Sudete, ostala Češka ga ne zanima? Pa smo videli, da je njegovo "nezanimanje" trajalo le kak mesec dni . . . Nekje smo brali zapisano: Vse to je dokaz, da tudi UN Charter ni kaj več kot kos zarjavelega papirja.

Misli, August, 1962

V TEŽKIH PORODNIH BOLEČINAH trepeče članstvo Anglije v skupnem evropskem tržišču. Bo ali ne bo? Skoraj mora biti, pravijo, pa včasih kar slabo kaže. Avstralija, Nova Zelandija, Kanada, zaskrbljene hčerke matere Britanije, kričijo. Kam bomo potem me hodile na sejme? Britanija jih sliši in ji je nerodno, na evropskih tleh se pa za ta jok ne zmenijo dosti. Kennedy je nekaj tolažil, pa njegov trošt ni dosti zalegel. Skrbí so ostale in še ne vemo, kako se jih bomo otresli. Iz dneva v dan se vleče vprašanje: Bo ali ne bo?

ROMANJE V FLEMINGTON!

Oglas stran 250.

OLJE ŠE IŠČEMO

“AUSTRALIA UNLIMITED” je dandanes ponosen vzdevek našega kontinenta. Dežela neomejenih možnosti! Tako se je reklo še nedavno le o Ameriki, zdaj naj bi to veljalo o Avstraliji. In zakaj ne? Sveta ima že od nekdanj toliko kot ZDA, v marsičem je tudi sicer že skoraj dosegla Ameriko: življenjski standard, kulturna višina itd. V drugih pogledih smo res že zadaj, toda dohajamo Ameriko s tako naglimi koraki, da je treba počakati samo še do jutri — “Australia tomorrow”.

Vse to in tako nam hoče povedati in dopovedati ponosni vzdevek — “Australia Unlimited”. Vse se tako razvija in napreduje, da je vera v ta vzdevek od leta do leta bolj živa.

Med naravnimi zakladi, ki jih ima Avstralija vse polno za svoje neomejene možnosti, pogrešamo dvojega: vode in olja. Puščave nočejo zeleneti in cveteti brez vode. In v ogromnih predelih avstralske zemlje ni vode ne izpod neba ne iz suhih tal. Ta okolnost ovira hitro napredovanje in razvoj pod lepo krilatico: Australia Unlimited.

In še druga težava je. Za uresničevanje neomejenih možnosti ne zadostujejo zgolj pridne roke. Treba je orodja, strojev, prometnih sredstev, vseh mogočih tehničnih pripomočkov. Vse to je pa treba mazati, za mazanje je potrebno olje — in tudi tega Avstralija nima. Vsaj našla ga še ni, čeprav vse kaže, da ga mora biti v avstralskem podzemlju v “unlimited” množinah.

Vode manjka in olja ni — to nam pa ne jemlje volje! Hoteti je treba, vse se bo našlo: kdor išče, najde, kdor trka, se mu odpre! Tako si daje korajžo, viha rokave in pljuje v roke — Australia Unlimited.

S tako voljo išče olje in trka na doslej zaprta vrata zemeljskih shramb, ki tisočletja hranijo olje. Saj nihče ne trdi, da v Avstraliji olja ni. Kar dovolj ga je za vsakdanje potrebe, ladje ga nam prinašajo v zadostnih množinah iz drugih dežel. To jer kar v redu, dokler so morska pota odprta in svet onkraj morja. Če se pa “kaj zgodi” in bi postali navezani sami nase, bi Australia Unlimited utrpela težak udarec.

Strokovnjaki vedo, v kakšnem svetu se navadno pojavlja olje. Pravijo, da dve tretjini Avstralije sestavlja prav tak svet. In vendar danes številne čistilnice (rafinerije) surovega olja širom po Avstraliji še ne dobe niti kaplje domačega pridelka. Vse moramo uvažati, največ menda iz Amerike in Anglije.

Iskanje olja — petroleja — se je pričelo v Avstraliji že pred kakimi 70 leti. Do sto milijonov funtov je vlada vrgla v to podjetje in na več ko 500 krajih so vrtali globoko v zemljo. Pravijo pa, da so le preveč poskušali na slepo srečo in zato ni bilo pravega uspeha. Sicer so našli olje tu pa tam, včasih kar v precejšnjih množinah, pa se je pritok kmalu ustavil. Za sistematično izkoriščanje najdišč ni bilo dovolj.

Šele v najnovejšem času so začeli z znanstvenim raziskovanjem tal, preden so podvzeli vrtnanje. Uspehi niso izostali. Ni še minilo mnogo mesecev, ko je dnevni tisk z debelimi napisi oznanil, da je v Queenslandu začelo teči olje zares kar na debelo. Javnost se je razburkala in nakupovanje delnic je bilo videti v cvetju. V okolici kraja z imenom Moonie so navrtali celo vrsto lukenj, olje je teklo, vendar se je izkazalo, da tudi tam še niso dosti delj kot pri poskusih. S poskusi pa nadaljujejo v globokem zaupanju, da se morajo prej sli slej obnesti. Razne kompanije mečejo v ta podjetja nove milijone in tudi vlade prispevajo.

Da bi uvažanje surovega olja postalo nepotrebno, bi morala avstralska najdišča proizvajati nad 300,000 sodov olja dnevno. Tedaj bi Avstralija prihranila na leto do 100 milijonov funtov v tuji valuti in kakih 30 milijonov na prevozu. Za tem uspehom se poganja, zato spet in spet investira. Strokovnjaki pa le še in še poudarjajo, da je pre zgodaj odgovarjati na vprašanje, če bo Avstralija kdaj stopila v vrsto tistih dežel, ki imajo lastnega “mazila” dovolj za domačo potrebo, če že ne tudi za izvoz. In dokler je ta odgovor nemogoč, se bo morala “Australia Unlimited” opirati vse bolj na krepko voljo svojih ljudi kot na najdišča olja na svojem ozemlju.

P O M L A D N A

I. Burnik

*Z grmenjem in bliski
pomladni nalivi
bežijo z oblaki,
razvlečeni trudni koraki
hitijo...*

*Na nebu je tema.
Zbog tega
viharji pretijo, plašijo...
Ptice bojijo se vsega.*

Z Vseh Vetrov

ATEISTIČNA PROPAGANDA ima svoje velike težave, tarnajo komunistični ideologi in šolniki celo v semi Sovjetiji. Vse od časov po prvi svetovni vojni so se veliko trudili, da bi iztrebili vero. Mislili so seveda, da ne bo posebnih težav. Vera bo sama umrla, ko odide s sveta starejši rod, tako so zaupali. Zdaj pa razočarani priznavajo, da je "verske predsodke" podedoval mlajši rod in je še daleč do splošne brezverske družbe, ki si jo komunisti tako zelo žele. Izražajo celo bojazen, da čas igra v roke vernikom, ne pa nevernikom. Obtožujejo znanstvenike, da svoja odkritja premalo uporabljajo za boj proti vernosti ljudstva. "Mislijo, da bi bilo ponižanje znanosti, če bi jo uporabljali kot osnovo ateistične propagande," stoji zapisano.

STALINOV SPOMENIK V PRAGI ob Vltavi še vedno stoji. Nič manj kot 20.000 ton cementa je v njem. Dovolj dokaza, kako resno so se češki komunisti oklenili Stalina in njegovih idej, čeprav je šele 14 let poteklo, odkar so z grdo prevaro spravili svojo deželo v komunistične kremplje. Njegov predsednik Antonín Novotný je znal deželo dosti dobro upravljati in doslej ni bilo slišati, da bi Čehi trpeli kako pomanjkanje. Ko je Hruščev proglasil odpravo stalinizma, se Čehom ni kar nič mudilo s preklinjanjem ubogega Jožeta. Šele pred dobrim letom je Novotný proglasil, da mora češko-slovaška z drugimi sateliti vred Stalina pozabiti. Slopovedal je, da bo tudi oni veliki spomenik dal podreti. Prišlo je pa tako, da se je trdnost češkega gospodarstva začela nevarno majati. Vzroki so baje notranji in zunanji. Novotný ima preveč drugih skrbi, da bi si vzel čas in si naložil stroške za podiranje silnega Stalina ob Vltavi. Češki komunisti so začeli šušljati, da bosta Stalin ob Vltavi in Novotný v predsedniški palači v doglednem času morala izginiti, pa verjetno Novotný še malo prej.

POLJEDELSKO TAJNIŠTVO Združenih Držav Amerike ima, kakor splošno znano, velike težave s previškom poljskih pridelkov. Toliko jih je, da ne ve kam z njimi. Silne vsote gredo samo za shranjevanje žita in drugih pridelkov. Nekdo je svetoval Ameriki, naj importira nekaj gospodarstvenikov iz Jugoslavije, ti bodo hitro rešili težko vprašanje. Jugoslavija je pred vojno pridelala žita, koruze in drugega živeža za doma in za izvoz, odkar je postala "Titovina", je prejela na račun

vojne odškodnine in gospodarske pomoči blizu 4 milijone dolarjev, pa ima po najnovejši Titovi izjavi 800 milijonov dolarjev dolga, ker mora toliko uvažati, plačati pa nima s čim. Torej naj se obrne Amerika na Titove gospodarnike in jih nekaj importira, ti bodo vedeli, kako je treba odpraviti prevelike kmetijskih pridelkov.

RDEČI KITAJSKI MARŠAL Chen Yi je v Ženevi s prijaznim nasmehom povedal nekaj "zakuslinskih" zadev o rdeči Kitajski in njenih odnosih do Sovjetije. Pravi, da je bilo prvič, da se je kak rdeči kitajski veljak tako otajal — skoraj nič manj kot Hruščev od časa do časa. Brž je sydneyški **MORNING HERALD** napisal uvodnik, ki pravi, da je zdaj treba čimprej sprejeti rdečo Kitajsko v Združene Narode in zamašiti usta Kajšeku na Formozi, da ne bo strašil z osvoboditvijo zaslužnjene domovine izpod komunizma. — Čudno naivne ljudi ima **MORNING HERALD** na odgovornem mestu, ko mislijo, da je zaradi enega nasmeška kakšnega mogočnega rdečkarja treba kar kar brž zavrteti kolo svetovne politike v nasprotno stran.

BLIZU TORONTA v Kanadi je v jezeru Ontario majhen otok, ki je zelo priljubljena izletna točka. Na njem so z milijonskim trudom uredili razstavne čudovitosti iz preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Na primer iz preteklosti: Kmetija, kot je bila pred sto leti. O njej piše slovenski izletnik iz Toronta: Prav vse domače živali se vidijo v vsem svojem dreku in umazanosti, z gnojnico na dvorišču itd. Kokoši, race piščanci, vse pomešano, pa še prašiči po vrhu, brskajo po gnoju in rijejo vanj. Tako lepo po domače je dišalo, da mi je srce igralo v spominih na nekdanje čase. Joj, kako je bilo takrat lepo, zdaj smo pa v Torontu tako gosposki, da človek še pljuniti nima kam . . .

DR. FRANC ŽAJDELA, Ljubljčan, se je umaknil v tujino kot begunec leta 1945. Danes je v Franciji eden najbolj priznanih poznavalcev raka. Z velikimi napor in izredno požrtvovalnostjo se je prikopal do svetovno priznanega znanstvenika. Letos, 23. julija, se je pričel v Moskvi svetovni kongres za proučevanje raka. Povabili so tudi dr. Žajdela. Imel je več predavanj in predstavljal Francijo skupno s 4 drugimi najbolj priznanimi pariškimi radiologi, ki so posebej razpravljali o roku s petorico ruskih znanstvenikov.

PRIREDITEV V PADDINGTONU

18. avgusta. — Oglas str. 246.

IZ MELBOURNŠKEGA

"VESTNIKA"

IZDANJE VESTNIKA za junij in julij 1962 je pred nami. Obsega 20 strani brez ovitka. Ovitek ima na čelni strani krasno posvetilo pisatelju Finčgarju za smrtni dan. Odlično!

Vsebina dvojne številke se v glavnem bavi z letnim občnim zborom SKM. In moramo takoj zapisati: Občni zbor je spremenil ime "kluba" v "društvo". Torej odslej: Slovensko društvo Melbourne ali: SDM.

Iz poročil, ki so objavljena kot so jih poročevalci na občnem zboru prebrali, je razvidno dokaj živahno delovanje društva v preteklem poslovnem letu, seveda pa tudi težave, zavore, večje ali manjše praske, celo nekaj medsebojnih očitkov. Nič za to, kje se pa kaj napravi brez takih pobilskov?

Med drugim imponira ugotovitev: Dohodkov je bilo £5,545-2-2. Klobuk dol! In: rednih članov 181.

V poročilu kulturnega referenta Humberta Pribaca beremo med drugim:

"Rad bi omenil v vsej skromnosti še izdajo

svojih pesmi v zbirki Bronasti Tolkač v nakladi 310 izvodov. Koliko je prodanih, ne vem... Povem naj, da sem osebno zadovoljen z izdajo, ki je doživela povsod ugoden sprejem, razen v Sydneyu in pri upraviteljih domovine, ne pri ljudeh. V Sydneyu zaradi lokalpatriotizma (podčrtal urednik MISLI), v domovini pri režimu..." itd.

Upamo, da bo Sydney brez operacije prebolel podtaknjeno bolezen z željo, da bi g. Pribac našel kaj manj prozaičnega, kadar bo mislil, da je treba Sydney spet potegniti za ušesa!

V novem odboru so: Preds. Leopold Jauk, podpreds. Peter Mukavec, tajnica Anamarija Uršič, blagajnik Karel Štrancar, urednik Jože Kapušin, kult. referent Humbert Pribac, soc. ref. Bogomir Jesenko, za prireditve Jože Žužek, gospodar Janez Zemljič, odbornik Alojz Markič.

Izvemo tudi: G. Srečko Košir je prevzel dolžnost režisirati eno celovečerno igro v tem letu, verjetno bo to komedija B. Nušiča: Sumljiva oseba.

In: Pododbor za kulturo pri SDM je razpravljajo o možnosti slovenske radijske oddaje, vendar je zamisel za sedaj težko izvedljiva, ne pa nemogoča.

Podjetnosti torej Melbournčanem nikakor ne manjka. Želimo mnogo uspehov. Naša želja prihaja iz srca, prav nič iz "lokalpatriotizma".

SLOVENCİ v SYDNEYU in OKOLICI!

Z a p o m n i t e s i i n n e p o z a b i t e :

V soboto 18. avgusta je zopet naša SLOVENSKA VELIKA PRIREDITEV:

KONCERT, ODRSKA IGRA in PLES:

Na koncertu bodo nastopili naši **godci**, ki so od zadnjega nastopa zgledno napredovali in se tudi po številu namnožili.

Slišali boste zopet naš **MOŠKI PEVSKI ZBOR**, ki je zdaj tudi večji po številu. **O t r o c i** bodo zopet zažvrgoleli.

ODRSKI IGRALCI se pridno pripravljajo za igro: DVA LAŽIZDRAVNIKA. Na plesu igra **DOMAČA SLOVENSKA GODBA**.

K r a j : St. Francis cerkvena dvorana na Oxford Street & Jersey Road, Paddington.

Č a s : Točno ob 7. uri zvečer.

Sobota 18. avgusta.

Vabi

Slovenska Caritas

ZGODE IN NEZGODE MED NAŠIMI

"Mrliča" sem srečal.

OKOLI 10. JULIJA JE AVSTRALSKI DNEVNIK poročal, da sta se v avtomobilski nesreči ubila Peter Lenarčič in Janez Mejač. Popraševal sem med našimi, če ju kdo pozna. Nisem dognal.

Na prireditvi Slov. društva pa pride k meni fant, še ves vznemirjen, in se predstavi: Peter Lenarčič! Začudim se in mu rečem: Kaj nisi mrtev — ubit v avtomobilski nezgodi?

Peter mi je razložil:

Dne 8. julija sta vozila z Mejačem skozi Goulburn, kakih 130 milj od Sydneya. Imela sta nezgodo. Oba je vrglo iz avta, ki je bil ves zdrobljen. Kako se je zgodilo, ne ve, ker je bil takoj nezavesten. Zavedel se je kmalu in zagledal Mejača precej daleč stran. Ob njem je bila policija in rešilni avto. Janez je bil še živ, toda nezavesten. Na glavi je imel globoko rano. Njega in Petra so odpeljali v bolnico. Tam so Petra očečili in nekaj pozašili, resnih poškodb ni imel. Prišel je duhovnik in Janeza, ki se ni nič zavedal, pogojno sprevidel. Kmalu potem je Janez izdihnil.

Njegovo truplo so odločili za krematorij, Peter je pa povedal, da je bil katoličan in je bil pri njem katoliški duhovnik. Potem so uredili, da je bil pokopan na katoliškem pokopališču v Goulburnu. Peter je bil pri pogrebu.

Tako je povedal Peter. Izkazal se je za zvestega prijatelja rajnemu Janezu. Tudi njegovim domačim je takoj sporočil o nezgodi in smrti. Jaz sem pa v Paddingtonu opravil sv. mašo za Janeza, ki je dočakal komaj 20 let. Naj v miru počiva!

Oba imenovana fanta sta doma v Podgorici, fara Sv. Jakoba ob Savi. Pokojni Janez je bil "Prodnikov."

Vsem našim avtomobilistom priporočam, naj si prepišejo na listek ter ga pri sebi imajo, pa z njega molijo, preden poženejo svoj avto, naslednje vrstice:

"Milostljiv bodi, Gospod, našim ponižnim prošnjam in blagoslovi ta voz s svojo sveto desnico. Pridruži mu svoje svete anjele, da bodo vse, ki se v njem vozijo, vedno varovali vseh nevarnosti. Gospod, kaži pot zveličanja svojim služabnikom, ki naj s Tvojo milostjo podpirani in vedno zavzeti za dobra dela, po vseh spremembah in potovanju tega življenja zaslužijo doseči večne radosti. Po Kristusu, Gospodu našem! — P. Odilo.

Dva rojaka podsuta v Snowy

Iz Youngal Campa je povedalo poročilo:

V torej 17. julija je v tunelu podsulo dva slo-

Misli, August, 1962

venska fanta in hudo poškodovalo. Prvi je Jože Grl, primorski rojak. Ima zlomljeno desno nogo in več manjših poškodb. Vendar je izven vsake nevarnosti. Zdravijo ga v bolnici Corryoung. V Melbourneu ima brata in sestro.

Drugi je v Sydneyu dobro poznani Tone Benčina, Ljubljčan. Temu je zlomilo nogo na dveh mestih, poškodbe so tudi na drugi nogi, na glavi in notranjih organih. Prepeljali so ga v Melbourne in ga zdravijo v bolnici Austin Hospital. V Avstraliji nima svojcev. Upam, da ga bodo rojaki v Melbourneu kaj obiskovali. — Fr. Erpič in R. Iskra.

Končno iz bolnišnice

Po dolgotrajnem zdravljenju poškodovanih nog v avtomobilski nezgodi je zapustil bolnišnico v Newcastleu rojak Jože Obreza in se vrnil na dom v Islingtonu. Upa, da bo kmalu do konca okrevati. To mu želimo tudi mi prav iz srca.

IZ MATIČNIH KNJIG NSW

K r s t i

Dva v Paddingtonu, oba isti dan: 29. julija, oba z imenom Valenčič:

Ana Marjetica, Valenčič, tretje dete v družini, oče Franc, mati Ivanka r. Skok, stanujejo v Randwicku. Botrovala Krsto in Vinka Markowski.

Peter Ivan Valenčič, prvorojenec, oče Zdravko, mati Draga r. Kušar, stanujejo v Leichhardt. Botrovala Jože Kušar in Jožica Stanič.

Še eden prav tam: v nedeljo 5. avgusta:

Marija Magda Zore. Oče Oto, mati Štefka r. Samsa. Stanujejo v Redfern. Botrovala Štefan in Silva Savle.

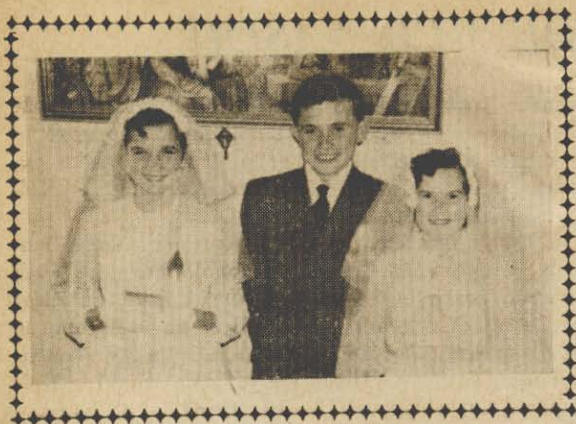
Vsem najlepše čestitke in polnost božjega blagoslova!

† ELIZABETA CEJ

Umrla v Artarmonu, No. Sydney, 6. julija 1962. Žena Jožefa Ceja in mati odraslih sina in hčere. Po daljšem bolehanju ji je kap zaključila zemeljsko življenje. Pokopana 9. julija iz cerkve sv. Mihaela v Lane Cove.

Rajnica je bila doma v Serpenici pri Bovcu. Še mlada je odšla za drugimi dekleti iz Primorja v Egipt. Tam se je 1.1923 poročila z rojakom Jožefom Cejem. V Avstralijo se je družina preselila nekako pred osem leti.

Naj počiva v božjem miru!

KOTIČEK NAŠIH MALIH

UČITELJICA ANICA PIŠE

Dragi moji otroci: —

Ker se učenci nove šole v St. Albansu še niso opogumili, da bi kaj napisali za Kotiček, bom za začetek jaz kaj napisala namesto njih.

Dosedaj se je vpisalo 23 otrok in kar pridno prihajajo. Zbiramo se v poslopju katoliške šole, kjer smo dobili lepo učilnico. Že prvi dan so otroci začeli spraševati, kdaj bomo imeli kak nastop, kot jih imajo drugi otroci slovenskih šol. To je lep dokaz, da nekateri pridno prebirajo Kotiček.

Rekla sem jim, da to ne gre tako hitro. Moramo začeti najprej z abecedo. Tako smo tudi storili. Slovenske črke jim delajo preglavice, posebno c č ž s j. Z večjimi smo že poskusili čitati, prevajati in pisati po narekovanju. Včasih kateri napiše yem namesto jem ali pa opika namesto opica. Ob takih napakah se malo nasmejemo.

Manjše deklince so se iz knjige "Mojca bere" naučile o prstih in se vesele, da bodo nekoč nastopile na odru. Dva fantka sta že korakala: Eden dva, eden dva — v šolo midva hodiva".

Naši St. Albančki tudi radi pojejo. Barčica in Izidor ovčice pasel se kar dobro sliši ob spremstvu harmonike, ki jo s sabo prinese Vahova Ljubica. Imamo pa še dva harmonikaša: Lipičevega Marjana in Vidmajerjevega Otončka, ki se uči igrati prvo slovensko pesmico.

Kakor vidite, sem same lepe reči povedala o naših novih šolarjih. Zaključila bom pa s pohvalo njihovim mamicam, kajti vsi znajo po slovenko moliti. Upam, da ste tudi drugod vsi tako pridni.

Vse Kotičkarje lepo pozdravljajo otroci slovenske šole v St. Albansu, Vic., tako tudi Vaša

Anica, učiteljica.

Letošnji birmanci iz Ternarjeve družine

v St. Albansu, Vic.

Dober gospodar

Živel je bogat kmet. Imel je velik smrekov gozd in tri odrasle sinove. Ker je bil star, je hotel svoje imetje zapustiti enemu izmed njih. Popeljal je svojega starejšega sina v gozd in mu rekel: "Kaj bi ti napravil s smrekami, ako bi bile tvoje?"

Sin mu je odgovoril, da bi smreke posekal in prodal. Z denarjem bi potem lahko živel. Oče je zmajal z glavo in si mislil: ta bi ne bil dober gospodar.

Ko je zastavil isto vprašanje drugemu sinu, je ta rekel, da bi smreke posekal in iz lesa napravil hiše in druga velika poslopja. Oče tudi s tem odgovorom ni bil zadovoljen.

Kasneje je vprašal še tretjega sina. Ta mu je rekel: "Oče, stare smreke bi posekal in na njih mesta bi posadil druge, da bi rasle. Tako bil imel vedno lep gozd."

Oče je bil vesel tega odgovora in je podaril temu sinu ves veliki smrekov gozd.

Frank Mugerli, učenec Slomškove šole, Leichhardt.

Mačke in miške

Nekoč so mačke in miške živele v isti vasi in si druga drugi pomagale. Nekega zimskega dne pa je bilo vsega konec. Štiri mlade mucke so šle k sosedi miški. Vprašale so mamico miško, če bi se njena hčerka lahko šla z njimi igrat. Mamica miška je rekla, da lahko gre. In tako so se vse šle vozit s sankami.

Ker se miškica dolgo ni vrnila, je njeno mamo začelo skrbeti. Šla je k sosedi in vprašala: "Ali ste doma?" Mucke so odprle okno in odgovorile: "Doma smo." Mamica miška je vprašala: "Ali je lepa miškica pri vas?" Mačka je odgovorila: "Ne, ni je tukaj. Ker nam je nagajala, smo jo pojedle". Potem je zaprla okno.

Od tega časa so si mucke in miške sovražniki.

Anica Brne iz Slovenske šole v Melbournu.

KO BI BIL PTIČKA

*Ko bi jaz bil drobna ptička,
čez morja poletel bi.
V deželo tja, kjer sije sonce,
kjer cvetijo rožice.*

*Sredi vasi tam za gozdom
bela hišica stoji,
hišica je rojstna moja,
tja mi srce hrepeni.*

*Ko bi bil jaz drobna ptička,
v tisti kraj poletel bi.
Tam objel bi sestre, brate,
tja mi srce hrepeni.*

Marijan Ratko, učenec Slomškove šole,
Cabramatta

DVA JUNAKA

Igrica za slovenske šolarje
po Stritarjevi pesmi

Oče: Kako si spehan, bled in plah! Kaj ti je
Tonče?

Tonče: Oče, strah!

Oče: Kje pa si bil, otrok? Govori!

Tonče: Tam, veste, v Hudem bregu. Rdeče jagode sem bral. Kar se prikaže mi žival. Rjava zgoraj, spodaj bela. Pa kakor človek je sedela.

Oče: Ušesa dolga?

Tonče: Da, tako!

Oče: Oči debele?

Tonče: Pa kako! Jaz gledam, kar pokima z glavo, pa skoči...

Oče: Nate?

Tonče: Ne, v goščavo.

Oče: Oba junaka! Hajd nazaj!

Tonče: Jaz pravim, medved bil je, kaj?

Oče: Da, dolgouhi in rjavi, ki se mu tudi -- zajec pravi.

Moje prvo pismo

Odkar sem začela hoditi v slovensko šolo v Leichhardt, sem se naučila dobro slovensko čitati. Zahvaliti se moram p. Odilu in našemu učitelju Tonetu za požrtvovalnost. Obljubljam, da se bom pridno učila.

Magda Vidmar, učenka Slomškove šole.

Prvoobhajanci iz Slomškove šole, Cabramatta

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 19. avgusta (tretja v mesecu): Sv. Jožef, Leichhardt ob 10:30.

Nedelja 26. avgusta (četrti v mesecu): Villawood ob 10:00.

Popoldne romanje v Flemington, kjer bo tudi sv. maša. Zato to nedeljo NE BO službe božje v St. Patricku, Sydney.

Nedelja 2. septembra (prva v mesecu): Blacktown ob 11:00.

Nedelja 9. septembra (druga v mesecu): St. Patrick, Sydney, ob 10:30.

Nedelja 16. septembra (tretja v mesecu): Leichhardt (Sv. Jožef) 10:30.

Vselej in povsod pred mašo priložnost za spoved.

Kitajski umetnik je upodobil
Marijino Vnebovzetje

ROMANJE V FLEMINGTON

V nedeljo 26. avgusta popoldne

Spored:

2:30 rožni venec v cerkvi z molitvijo in petjem.

3:00 romarska pridiga: Slomšek in Marija.

3:30 pete litanije M.B. in blagoslov.

3:45: sveta maša z ljudskim petjem.

Družabnost

Po cerkveni pobožnosti v prostorni dvorani: Čajanka in tombola, dokler bo volja.

Mehka pijača naprodaj v dvorani. Mize za **tombolo** so vedno postavljene, zato se jih bomo tudi mi poslužili. **Tombola** je privlačna družabnost.

Cerkev je tik ob postaji onkraj ceste. Železniška proga **Sydney — Granville — Blacktown**, vlakov vse polno!

Na svidenje, vsi prav lepo vabljeni! V Flemingtonu imajo lepo novo cerkev sv. Dominika, zberimo se v njej v lepem številu!

"ZAKAJ BOG NE UNIČI HUDIČA?"

Pismo deklici.

Draga Marija: —

Gotovo še nisi pozabila, kako si vrgla med nas tisto vprašanje. Sedeli smo okoli mize, sami odrasli razen Tebe, pa si me nenadoma vprašala z one strani mize: Zakaj Bog ne uniči hudiča, ko bi ga lahko? Zakaj mu pusti, da toliko hudega naredi na svetu?

Za hip smo vsi prisluhnili, pa držali usta odprta, da bi nam pogovor čimprej spet stekel. Ni se mi zdelo primerno presekati pogovor in ga speljati čisto drugam, zato sem Ti kratko rekel:

"Boš vprašala Gospoda Boga, ko prideš k njemu v nebesa". In smo mirno nadaljevali začetni razgovor, Ti si pa utihnili.

Takoj sem vedel in danes vem, Marija, da nisi mogla biti kaj prida zadovoljna s tem kratkim odgovorom. Preveč odsekan se Ti je moral zdeti, morda naravnost osoren. Duhovnik bi moral na verska vprašanja drugače odgovarjati, si mislila na tihem.

Tudi jaz tako mislim. Toda ko zdaj premišlujem svoj odgovor, si moram kar priznati, da bi Ti bil težko kaj bolj točnega povedal. V tem pismu bom samo poskušal nekoliko bolj pojasniti svoj odgovor, Tvojemu vprašanju pa ne bom mogel ustreči.

Rad bi vedel, kaj Te je nagnilo, Marija, da si kar na lepem planila na dan s tem vprašanjem. Ali je bila to res samo Tvoja otroška misel, ali pa si nekje slišala nekaj ugovor proti veri in se Ti je začel zbujsati verski dvom — če sploh že moreš razumeti, kaj je to. Pa naj bo tako ali tako, nekoč, ko se bova spet srečala, mi o tem lahko kaj več poveš.

Za sedaj naj Ti napišem to: Čeprav je naša sveta vera zelo primerna našemu razumu in pameti, vendar ni tako do konca jasna, da bi ne ostalo poleg nje prav nič takih vprašanj, kot so: Zakaj tako? Kako je to?

Že vsak katekizem poudarja, da so v verskih resnicah tudi skrivnosti, ne samo gladko in lahko umljive stvari, ki jim vsakdo brez vseh težav priklama. In isti katekizem pravi: Verska skrivnost je od Boga razodeta resnica, ki ji s človeškim razumom ne moremo do dna, sprejememo jo zato, ker nam je Bog o njej povedal. To si pa spet prav lahko mislimo, da so reči, ki jih Bog s svojim neskončnim razumom do dna uvideva, mi pa s svojo omejeno pametjo kaj težko. Prav zato nam je v naših odnosih do Boga potreb-

na tudi VERA, ne samo poslušanje, učenje in vtiskanje v spomin.

Dobro vem, Marija, da je to zate še vse pretežko in me ne moreš dovolj razumeti. Pišem Ti vseeno tako. Saj moje pismo lahko hraniš in ga od časa do časa spet prebereš, ko boš odrasčala. Vsako leto boš bolj razumevala, kaj sem Ti hotel povedati, in vse Ti bo postalo bolj in bolj jasno.

Torej: Zakaj?

Tvoje vprašanje je samo en "ZAKAJ" od stodrugih, ki bi jih človek lahko zastavil — in jih ljudje tudi res zastavljajo. Na primer: Zakaj je Bog sploh pripustil, da so se angeli uprli njegovi volji in iz angelov postali hudiči? Zakaj pusti, da se tudi ljudje upirajo njegovi volji in iz otrok božjih (to so postali že pri krstu) postajajo prijatelji hudičevi? Tu se vprašaj: Če bi Bog hudiča uničil — ali bi potem ljudje ne mogli vseeno odpadati od Boga? Seveda bi mogli, razen če bi jim Bog vzel prosto voljo in bi postali slepo orodje pod božjo vlado. Kdo od nas bi hotel postati — nesvoboden?

Pa vzemimo še kak drug ZAKAJ!

Zakaj Bog ni uničil Heroda, ko je hotel Jezusčka umoriti, zakaj je moralo božje Dete bežati v Egipt in čakati, da je Heroda pobrala smrt? Zakaj je bil Jezus rojen kot nežen otročiček, ko bi bil lahko prišel na svet kot odrasel mož in moččen kralj, ki bi z enim zamahom roke sebi podvrgel ves svet? Zakaj je čakal po prihodu na svet 30 let, preden je začel učiti? Zakaj se je dal križati in nas je odrešil s svojo smrtjo, ko bi bil tako lahko samo z enim hudim pogledom prisilil vse, da bi padli pred njim na kolena in mu izkazali vso pokorščino?

In tako dalje. Naj Ti napišem, Marija, še sto takih in podobnih vprašanj, pa bo ostalo še vedno 99 nenapisanih. Še in še boš lahko spraševala: Zakaj?

To so pač skrivnosti, ki le Bog sam ve, zakaj je tako odredil. Vem, pa tudi Ti, Marija, boš nekoč vedela, da prav zaradi takih neodgovorjenih vprašanj nekateri ljudje pravijo: Nečemo skrivnosti, vse hočemo do dna razumeti — ali pa veri obrnemo hrbet. In res tudi napravijo tako, vero zavrnejo in postanejo brezverci. Boga ni, pravio, vero so si ljudje sami izmislili.

Toda — ali se Ti ne zdi, Marija, da prav verske skrivnosti dokazujejo nasprotno? Če bi si vero ljudje izmislili, bi ne položili vanjo skrivnosti, ki jih človek nima rad in si jih zato tudi izmisli ne. Nekateri pravijo: Vera je samo pravljica. Ti, Marija, si že gotovo brala veliko pravljic, pa Ti ob koncu ni ostalo polno vprašanj: Zakaj to, zakaj ono? Pravljica je sama povedala vse in odgovorila

na vsak "zakaj". Pravlјice si je pač izmislil človek in za njihovo razumevanje ni treba božjega razuma, da so do dna pojasnjene, človekov razum zadostuje.

Nasprotno je pa sveta vera od Boga povedana resnica in ni prav nič čudnega, če nam še potem, ko smo se o vsem poučili, ostanejo razna vprašanja: Zakaj? Že Tvoje nedolžno vprašanje, zakaj Bog ni hudiča uničil, mi je nova priča za pravilnost mojega pisanja. Če bi si človek izmislil pripovedovanje o Bogu in hudiču, bi se glasilo tako: Bog je angele ustvaril, uprli so se mu — in Bog jih je uničil, ni jih bilo več . . .

Tako bi bilo po človekovi pameti. Zakaj je po božji pameti drugače, Marija, tudi jaz ne vem. Le to vem, da je božji razum tako visoko nad mojim in Tvojim, da ga ne moreva spraviti v najino

majhno glavo. To pa lahko veva, da Bog vedno pravo zadene in da vedno doseže svoje vzvišene namene, čeprav po takih potih in ovinkih, ki se nam zde prepočasni, preveč zapleteni in kar nepotrebni. Bog vidi in ve, kar nam ostaja prikrito. In zakaj tako? — Vidiš, spet je pred nama ZAKAJ! Zaupajva Bogu, On ve in to naj nama zadostuje.

Tisti nesrečni ljudje, ki zaradi teh tako številnih "zakajev" pravijo, da Boga ni, kljub temu srečujejo sto in sto "zakajev" v svojem življenju, pa nimajo niti tega upanja, da bodo nekoč — po smrti — dobili jasen odgovor na vse. Mi, ki verujemo Bogu, imamo pa odgovor že sedaj: Bog ve vse in razume do dna — nekoč bomo pa tudi mi.

Pa prav lep pozdrav, Marija, in nikar ne misli, da je bilo kaj napačnega, ko si tisto vprašala. Tvoj duhovni prijatelj.

NEREŠENO VPRAŠANJE ČUDEŽA

(Legenda)

TISOČ LET JE MINILO, odkar je živel tako svet menih, da je naprej in naprej delal čudeže. Ker je bil zelo dobrega srca, je dostikrat napravil čudež, ki je spravil ljudi v zadrego. Največkrat pa javne oblasti.

Na primer. Blizu tistega samostana, kjer je živel menih, je bilo mesto. Zgodilo se je, da je v mestu zmanjkalo kruha in nastala je velika lakota. Menih je o tem slišal in napravil čudež, da je po vseh mestnih ulicah in cestah čez noč zrastle pšenice. To je bilo po eni strani zelo dobro, po drugi pa zelo nerodno.

Tedaj je menihov predstojnik poklical čudodelnika predse in mu strogo naročil, da mora za vsak čudež poprej dobiti od njega dovoljenje. Samo pod pokorščino boš še smel in samo pametne čudeže boš še smel, mu je ostro zažugal.

Seveda se sveti menih ni nič upiral, ubogljivo je obljubil, da bo za vsak čudež prišel prosit predstojnika, če ga sme napraviti. In je res držal obljubo. Predstojnik je bil moder mož in dal dovoljenje za čudež samo tedaj, če je naprej videl, da bo čudež pameten.

Pa se je vendar zgodilo, da je sveti menih obljubo prelomil in je ni prelomil. Kako jo je mogel prelomiti in ne prelomiti, bo povedano v naslednjih vrsticah.

Nekoč je stopal sveti menih po mestni ulici in bil globoko zamišljen. Naenkrat ga zbudi krik,

strašen krik, nato pa takoj en sam glasen zbor krikov iz prestrašenih človeških grl. Menih dvigne oči in vidi, kako z visoke hiše, ki so jo na novo gradili, pada eden zidarjev. Pada, pada, lovi se za vrvi, oprijemlje se lesenih odrov, pa mu vse spodleti in zdaj prosto pada navzdol — še nekaj hipov in bo telebnil na trda tla, kjer se bo gotovo ubil. Ljudje kričijo, pomagati mu nihče ne more.

Vse to vidi tudi menih. Vidi pa še kaj več, njegova velika svetost mu pokaže, česar navadni ljudje niso videli. Zidarjevo telo je v smrtni nevarnosti, to vidi vsako človeško oko, to vsaka človeška pamet razume. Menih pa vidi, da je v smrtni nevarnosti tudi zidarjeva duša, zakaj vsa črna je od grehov in siromak ne utegne, da bi obudil kesanje. Kaj napraviti?

Menih bi rad napravil čudež, pa ga ne sme. Ni dovoljenja od predstojnika. Toda ni časa za uganjanje, menih stegne roko in zavpije padajočemu: Počakaj, da skočim po dovoljenje.

Na te besede padajoči zidar obvisi prosto v zraku ob oknu tretjega nadstropja, vendar tako daleč proč, da se ne more oprijeti okenske police ter se rešiti. Množica na cesti strmi, se oddiha, se zaganja v prerivanju, nihče ne ve, kaj naj misli. Menih pa med tem teče teče v samostan in plane pred predstojnika, da bi poprosil za dovoljenje. Besede mu kar vro iz grla, da ubogi predstojnik komaj razbere, kaj sveti mož prosi.

Nazadnje sklene predstojnik, da si pojde prizor sam ogledat in bo kar tam odločil, če naj čudež dovoli ali ne. Tako gresta oba na pot, sveti menih in nekoliko manj sveti predstojnik. Tečeta, tečeta in res kmalu prideta na kraj čudovite nezgode.

Medtem se je izkazalo, da čudež ni več potreben, zakaj pridrveli so mestni gasilci, postavili lestve vse gor od visečega zidarja in mož je splezal po njih na tla. Prav na zadnjih klinih sta ga zagledala menih in predstojnik.

Tako je bilo vprašanje rešeno za zidarja, za mesto in njegovo javno oblast. Ni pa bilo vprašanje rešeno za svetega meniha, še najmanj pa za nekoliko manj svetega predstojnika. In to vprašanje je bilo tako težko, da ga do današnjega dne še nihče ni rešil. Poskusi ti, ki to bereš!

"Naredil si čudež, ti sveti menih, da je obvisel zidar v zraku, pa nisi imel dovoljenja od mene!"

"Nisem ga naredil, častiti oče! Takoj sem pohitel po dovoljenje, saj se spominjate, kako brez sape sem planil pred vas. Niste mi dali dovoljenja, pa tudi treba ni bilo, ker so medtem po naravnem potu zidarja rešili."

"Pa si mu ukazal, naj tuku, kaj pa to?"

"To sem vendar moral bo siromak ubil". Tako in psveti menih in predstojnik, ca. Zato je predstojnik sklin dal to imenitno vprašanje menih prelomil obljubo sli je prišlo do glasovanja in pko polovica menihov drži polovica pa s svetim menihosanje nereseno.

Predstojnik si je to reje napisal veliko vlogo na Rim in prosil odločitve.

Po dolgem času je do ne more tega vprašanja reko vprašanje, v človeških zmotljiv.

In tako še danes, po šanje v zraku. Prav tam, oni zidar, pa se je nazadn tla. Zmerom se na novo izkiznašli take lestve, ki bi trešila, kot je rešila padajočdežu ali ne po čudežu prišel

DESET MILIJONOV BEGUNCEV

AMERIŠKO DRŽAVNO TAJNIŠTVO je zbralo podatke o številu beguncev iz komunističnih dežel v letih po drugi svetovni vojni.

Preiskave so pokazale, da je teh beguncev prav blizu 10 milijonov. Največje število — 4 milijone — izkazuje vzhodna Nemčija, toda odkar deli Berlin nepodirna stena v dva dela, je pobegskoraj nemogoč. Za Nemčijo pride na vrsto rdeča Kitajska, ki je dala že nad milijon beguncev v Hong Kong in Macao.

Med drugimi podatki nas bo zanimalo število beguncev s Kube — 200,000 iz Tibeta 55,000 in iz Jugoslavije 60,000 ali celo več, dostavlja poročilo. Verjetno je omenjena številka res precej pre nizka.

Poročilo h koncu dodaja tudi svoj komentar. Zakaj beže? Zakaj puščajo vse za seboj in tvegajo negotovo prihodnost v tujini?

Odgovor je: Niso imeli svobode, ne politične, ne ekonomske, ne občečloveške. Življenje tam jim ni obetalo ničesar. Še vedno se umikajo v tujino, čeprav so meje zagrajene z zidom, žičnimi ovirami, kanali in vojaškimi posadkami, ki imajo naročilo: Stereljajte!

Misli, August, 1962

Težko je priti v svoboznosti, nadaljuje poročilo. iz svobode v komunistične skoraj nič beguncev ne dse kakšen komunist odloči Zakaj je tako? Ali je za, kaj je komunizem?

NADALJNI DAR

£ 4-0-0: Jože Čušin;

£ 3-0-0: Dušan Rudolf

£ 2-0-0: Edvard Polajnc

£ 1-0-0: Jožef Zupančžef Persič, Jožef Gorup, SFranc Purgar, Rafael K(1-10-0), Amaliya LavrenčGolja, Petrina Pavlič, Mart

£ 0-10-0: Danilo Šajn, Ivan Fatur, Franc Erpič, Štolfa, Angela Gradečak, Poklar, Andrej Grlj.

Prisrčna hvala in Bogdaljnje darovalce!

Australske Slovenije

S

V predzadnji številki je p. zoper pozabljenost. Potem ra, ki sta oba priporočala sv. omenjeno, če je urednik s pljen. Morda čaka nadaljnjih zoper podani nasvet, vendar bi naj nekoliko manj. misli na šnega živega, saj takih je že istega, ki se premika po črnem, je ta, ki moti našega oča pozabljenost. Seveda tudi ica, trdnjava, konj itd. Morda tudi urednikovega nepoznanljepisja. V rubriki POROKE alo tiskano: Poljčane pri Slov. da Poljčane niso vredne krajevnega imena brez ozve je to bral g. Flis, ki deluje misiji v Parizu, je bil gotovo e ponosen Poljčanec in nikarajši Haložan. Da bi se naš svoje pozabljenosti, imam še čnik naj mu poleg naročnine KLAD. Morda je namreč stvar ost povzroča skrb, kje bo donavo računov v tiskarni. Mo i kralj, kraljica in konji. To tak tudi moj pozdrav vsem Ponkavlanka.

ipis: Hvala za "zdravila" — vseč! — Obljubljeno nagrado e dobil naročnik Jože Koder, n njene je pa bila opravljena ija.

Rojenice so obiskale dobro ki streže popotnim vozačem, osuši. To sta Alojzij in Tilka raži na Hume Highway. V sta dobila sinčka, ki mu je av ne motim. Mamica je preplezen, pa zdaj je spet vse do Bog da. Iskrene čestitke v v jima pošilja — Podpisani.

Narrabeen. — Iz našega kraja ne opazim, da bi imeli kaj poročil za MISLI. Zdaj se pa vendar lahko pošlje v list vsaj ena novica, ki so je veseli v družini Mirka in Helene štolfa. Rodil se jima je deček in tako je Lilijanica končno dobila bratca. Mati se je kot dekle pisala Pirman. Sinčka so krstili v narrabeenski cerkvi sv. Jožefa in mu dali ime Donald Jožek. Botrovala sta Milan Batič in podpisana Zorka Bajt.

Wollongong. — Pred kratkim je sydneyški SUNDAY TELEGRAPH prinesel na celi strani članek z napisom: MIGRANTS CHANGE THE FACE OF A CITY. Videli smo, da je tisti "city" naš Wollongong. Trdi, da po ulicah našega mesta slišiš najmanj tucat jezikov, kar je seveda res. Wollongong ima močne industrije, posebno železarne. Vsake vrste ljudje dobijo zaposlitev. S tujimi jeziki pridejo tudi drugačne šege in običaji. Marsikaj zanimivega pove tisti članek glede tega. Končno pravi, da so se domačini že kar lepo privadili "tujcev", ti pa domačinov. Beremo tudi, da je naš rojak Renato Legiša dal dopisniku izjavo: Če bi bil ostal v Trstu, bi imel samo kak scooter. Zdaj sem tu osem let, pa imam hišo, družino in avto. Ko že omenjam rojaka Legišo, naj povem tudi to, da se je pri njem nastanil pred malo tedni vsem bralcem MISLI dobro znani IVAN BURNIK, ki nas razveseljuje s svojimi pesmimi. Vrnil se je bil z obiska pri starših v Devinu, s seboj je pa pripeljal svojo ženko Roziko, ki jo je našel in poročil pri Sv. Marku blizu Ptuja. Obema izrekam v imenu rojakov tu pristrčno dobrodošlico! — Naročnik.

Mascot. — Prav lepa je tujina, ali vse lepša je domovina. Dobra ali lepa ena in druga, cvet mladosti nam je vzeta. Spomini so ostali neizbrisni. Človek jih mora včasih s solzami stisniti. Tako je pač, da smo vsi vsak po svojem kovači. Lipe tukaj ni, da bi Slovenci pod njo se zbirali, slovenske pesmi peli in bili ob njih veseli. Lipa je ostala v domovini in nas ne more vseh skupaj nazaj priklicati. Vseeno tudi tukaj pesmi pojemo, saj slovenske matere sinovi smo. Pojemo, po lipi nam je pa vendar težko, toži se nam po njej. — Ivan Frankovič.

Misli, August, 1962

SOUTH AUSTRALIA

Lyrup. — Tistikrat sem bil še zelo mlad, ko sem šel od doma. Nič prave pameti še nisem imel, pa sem se spustil v tujino. Odkar sem v tujem svetu, se dostikrat spomnim na svoj dom in mi je žal po njem. Kam so šla vsa ta leta? Po ovinkih sem prišel v Avstralijo, vse mi je bilo tuje. Jezika nisem znal, kako naj najdem delo, ko še za kos kruha nisem znal po angleško prostiti, Vem, da se je tudi mnogim med vami, dragi rojaki, tako godilo. S časom sem se vendar znašel. Ampak, vdomačil se menda tu ne bom nikoli. Tako čudno drugače žive ljudje v tej deželi, kot bi bilo človeku všeč. Najdeš pa tudi dobre. Mene sprašujejo, kako sem se naučil angleški. Odgovarjam jim: Če je človek dober in najde dobrega človeka, se pogovarjata in drug od drugega naučita govoriti nov jezik. In je res tako, iz skušnje vem. Pozdravljam vse Slovence po širni Avstraliji, posebno pa svoje znance in prijatelje v Geelongu. — **Franc Budja.**

QUEENSLAND

Brisbane. — Sem zbiralec poštних znamk, filatelista. Pred mesecem dni je Avstralija izdala novo znamko s sliko bradatega moža in pod njo je napis: John McDouall Stuart. Dodana je letnica 1862. To je znamenje, da ima znamka namen proslavljati stoletnico zgodovinskega dogodka, ki je naslednji: L. 1859 je vlada Južne Avstralije sklenila podeliti nagrado v znesku £2.000 raziskovalcu, ki bi prvi prehodil daljavo Adelaide — Darwin. Odzval se je Stuart, ki je organiziral ekspedicijo, pa ni uspel. Poskusil je spet naslednje leto, spet brez uspeha. Odnehal ni, posrečilo se mu je l. 1862. Nekoliko peš, nekoliko na konju je prečkal Avstralijo od juga do severa in dne 25. julija 1862 razvil angleški Union Jack blizu Darwina. Ta dogodek torej označuje nova znamka. Stuartovo potovanje je seveda opisano v raznih člankih in knjigah in je zanimivo branje. Deset let pozneje, l. 1872, so izpeljali prvi brzovoz skoraj točno po poti, ki se je bil držal Stuart. Njegovo ime bo ostalo za vedno zapisano med najbolj znameniti raziskovalci Avstralije. — **Janez Primožič.**

VICTORIA

Pascoe Vale. — Z rešitvijo uganke pod naslovom "matematika" v zadnji številki nisem zadovoljen. Prava rešitev se glasi tako: $(9^9)^9$. To se pravi 9 na deveto potenco in ta zmnožek ali produkt spet na deveto potenco. To zneše neprimer- no več kot samo 99 na deveto potenco. Kakšno število pride iz tega računa? Če se kdo loti dela

in izračuna, naj dobi za nagrado slovensko knjigo za en funt. Denar prilagam. Če se ne bo nobeden lotil tega računanja, naj ostane funt za SKLAD. Jaz le toliko povem, da pri mojem računanju rezultat sestoji iz nič manj kot 69 števil. Ne bi šle vse v eno vrsto v MISLIH. Število torej znes- se 507 dvajsetljonov — če se sploh ta izraz upo- rablja. — **Jože Grilj.**

Melbourne. — Ali ste že slišali, kako je pri nas rojak "z neumnim imenom" sprejemal držav- ljanstvo Avstralije? Mimogrede rečeno: Naturali- zation se po naše pravi: Udomačenje — ali ste to vedeli? Torej možakar je bil prav vesel, da bo po- stal udomačen, le ta preteta angleščina mu je de- lala težave. Ko je prišlo do prisege, ki jo je na- rekoval občinski uslužbenec, je naš rojak zvesto in razločno ponavljal za njim: I — I — full name — Fool Name — swear — in tako dalje. Ni se za- vedel, da bi moral reči: I, Mirko Čiribič, swear — itd. Tako je možakar prišel v pregovor, da se je udomačil v Avstraliji z "neumnim imenom". — **J.G.**

Geelong. — V zadnji številki sem brala žalo- stno novico, da je umrl priljubljeni pisatelj g. Finžgar. V njegov spomin naročam IV. V. in VI. zvezek njegovih Izbranih spisov, poprejšnje že imam. Tudi poročilo o smrti prof. Rudolfa v Trstu me je globoko dirnilo. Njegove črtice o lovskih dogodivščinah so mi bile zelo ljubo branje. Bile so jako domače in prijetne, zame morda tembolj zato, ker je slikal lepote vipavske doline, saj je bi- la moja mama tudi Vipavka. Rada bi tudi izrazila svoje misli k članku 14.000 žalostnih zgodb. Taka dognanja in ugotovitve morajo pretresti vsakega uvidevnega človeka in mu dati razumeti, kako zelo je potrebna molitev za našo nesrečno domovino. Zelo poučni so tudi članki "Mož in žena". Vedno jih s premislekom berem in včasih se mi zdi, da so pisani prav zame. Skupno z drugimi bralci in bralkami sem tudi jaz zelo hvaležna p. uredniku za veliki trud, da nam redno pošilja list s tako bogato vsebino. — **Marija M.**

ŽENITNA PONUDBA

Želim se seznaniti s Slovenko od 25 do 30 let v svrhu ženitve.

Sem vdovec z dvema majhnima otrokoma, 34 let star, doma iz okolice Maribora. V Av- straliji sem 4 leta in pol. Mislim, da sem dober človek. Če bi katera hotela postati mo- ja žena, ne bo pogršila. Naj se mi oglasi.

Martin Nerat

Lot 108, Greenbank Ave.

Queanbeyan, NSW.

NOVE UGANKE

1. Križanka

(Mirko Rakušček)

1		2	3	4		5	6	7		8
		9								
10						11				
				12	13					
14	15					16		17		
18				19		20		21		
			22			23				
24		25				26		27		28
29						30				
		31			32					
33						34				

Vodoravno

- 1 naš bližnji
- 5 odkupljenje
- 9 godovni dan
- 10 poslovanje
- 11 priprava za ribji lov
- 12 prva žena
- 14 hrvatski Tone
- 16 otok na meji NSW in Vic
- 18 prvi, ki se je upijal
- 19 kratica za Združene narode
- 21 kraj za orgle
- 22 nastane ob nesreči
- 24 velika ljudska naselja
- 26 žensko ime
- 29 veliko morje
- 30 vrsta športa
- 31 mladi ljudje
- 33 domislica (angle)
- 34 uradni papirji

Navpično

- 1 pripadnik nam dragega naroda
- 2 otroci brez staršev
- 3 žensko ime
- 4 otročiček
- 5 takoj (hrv.)
- 6 zastonj dano
- 7 trg pri Il. Bistrici

- 8 zastava
- 13 pijača
- 15 neumnež
- 17 ne zdravi (ljudje)
- 19 prevara, zvijača
- 20 odpraviti se
- 22 hlev (po domače)
- 23 prizorišče (v cirkusu)
- 24 daj Bogu čast
- 25 da novo rast
- 27 več kot podoben
- 28 mesto v Italiji
- 32 pritrdilnica

2. Kakšen sod?

Nima obroča, v njem je dvojne vrste vino.

3. Delitev zajcev

Dva očeta, dva sinova,
prinesli so tri zajce z lova.
Dobil je vsak po enega,
lepo rejenega.

4. Pevec

Dvakrat se je rodil,
nobenkrate pokrstil,
pa poje tako na glas,
da zbudi celo vas.

5. V Celju po sredi

Kdor dobro pozna Celje, mora vedeti, kaj je
tam po sredi.
(Vse štiri poslal Peter Arlič)

POZOR! POTEJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te
skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak

VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

UPRAVNIKOV TROST

Vem! — Opomin je ZGAGA,
pa nekaj le pomaga.
Poskoči urna Berta:
"Oh, kje mi je kuverta?"

Seveda, kakšen Jože
je vse bolj trde kože:
"Oh, saj ni sila taka,
upravnik naj kar čaka..."

Pa fantje in deklič
se selijo kot ptiči . . .
Pri MISLIH — pozabljivi
so zdaj mrlič živi.

Jo najde v šari stari,
zdaj nič več ne šušmari:
"Le pojdi, funtek-troštar,
odnese naj te poštar!"

Drugje sta Janez, Franca —
pri MISLIH dobra znanca —
tiščita tisti funtek,
kot bil bi božji gruntek.

Upravnik še se trošta:
prišla bo prava pošta.
In vmes si žvižga, poje,
da skrb manj grize, gloje.

KLUB TRIGLAV SYDNEY

vabi na zabavo
v soboto 8. septembra ob 8. zvečer

DISPENSARY HALL
432 Parramatta Rd., Petersham

Lep sprejem in prijazna postrežba
Vsi lepo vabljeni
Naslednja enaka zabava prav tam:
v soboto 6. oktobra ob 8. zvečer.

NOVA SLOVENSKA GOSTILNA

Odprla sta jo rojaka
Stane in Anica Fabjančič
200 Katoomba St., Katoomba, NSW.
(200 m. od železniške postaje)

Postrežba domača, naročila tudi v slovenščini.
Ko pridete v Katoombo, ustavite se pri nas.
Smo v zelo lepem kraju, 3333 čevljev visoko!

Stane in Anica

SLOVENCEM V VICTORIJ SE PRIPOROČA

Paul Nicolitch

PHOTO "OK"

108 GERTRUDE ST., Tel.: JA 5978
FITZROY, N. 6 MELBOURNE

ADVOKAT — SOLICITOR

I.S.D. RAKIN

141 William St., Kings Cross
Tel. 31-56-32

Strokovnjak za jugoslovansko pravo,
svetovalec v vseh zadevah.

Stranke sprejemam vsak dan od 8 — 6,
ob sobotah in nedeljah od 8 — 12

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske
aparate, frižiderje itd)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

STANISLAV FRANK CITRUS AGENCY

68 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S. A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA —

so značilnosti našega poslovanja.

Se priporoča Stanislav Frank

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA SLOVENSKO TVRDKO:

Dr. J. KOCE

Tel. 28-2311
87-3854

G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.
(196 William St., Perth, W.A.)

Tel. 28-2311
87-3854

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNI KOLESI, BIKIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJSNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLESKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378